

Refugees and asylum seekers: housing policy and level of integration

A research about the relationship between the housing policy and the level of integration of refugees and asylum seekers in the municipality of Groningen

By:
Sarah Noya
S3209644
Rijksuniversiteit Groningen
Faculty of Spatial Sciences (FRW)

Date: 11-06-2019

Supervisor:
S. Barzin

Summary

The refugee crisis is always a vulnerable topic. Since 2013 there has been a large inflow of mostly Syrian and Eritrean refugees and asylum seekers in the Netherlands. It is difficult to take care of them and make sure that they will be protected, the Syrians against war and the Eritreans against political oppression. Coming, it is important for themselves but especially for the government, that they are able to integrate in the Dutch society. To accommodate housing for all these refugees and asylum seekers is difficult, but this is important for them to be able to integrate. The aim of this research is to see whether there is a relationship between the housing policy and the level of integration. Therefore, the following central question is answered:

What is the relation between housing policy and integration of refugees and asylum seekers in the municipality of Groningen?

To give an answer on this question, qualitative data is being used in the form of in-depth interviews. These interviews are held with some of the many organisations that help and deal with refugees and asylum seekers, furthermore one interview is held with the municipality of Groningen. These interviews resulted in the following: refugees and asylum seekers are widely distributed in the city of Groningen, however they are mostly located in the Korrewegwijk, Selwerd and Paddepoel, so they live close to each other. Refugees and asylum seekers are to a certain extent successfully integrated in the aspect of social capital and knowing the Dutch language, however there is only a small amount that has a job. The relations between housing policy and the level of integration can be seen as followed: housing policy influences the level of integrations, this is because of initiatives from the neighbourhood and contact with the neighbourhood.

Table of contents

- Chapter 1 – Introduction**.....p. 4
  - 1.1 Background.....p. 4
  - 1.2 Relevance of the thesis.....p. 4
  - 1.3 Research Problem.....p. 4
  - 1.4 Structure of thesis.....p. 5

- Chapter 2 – Theoretical framework**.....p. 6
  - 2.1 Definitions.....p. 6
  - 2.2 ‘Integration’.....p. 6
  - 2.3 Allport’s contact theory.....p. 8
  - 2.4 Conceptual model.....p. 8
  - 2.5 Hypotheses.....p. 9

- Chapter 3 – Methodology**
  - 3.1 Qualitative data collection.....p. 10
  - 3.2 Ethical considerations.....p. 10
  - 3.3 Analysing the data.....p. 10
  - 3.4 Quality of the data.....p. 11

- Chapter 4 – Results**.....p. 12
  - 4.1 Residential housing.....p. 12
  - 4.2 Level of integration.....p. 12
  - 4.3 Relation housing policy and level of integration.....p. 14

- Chapter 5 – Conclusions and recommendations**.....p. 15
  - 5.1 Conclusions.....p. 15
  - 5.2 Recommendations.....p. 15

- Chapter 6 – Literature**.....p. 17

- Appendix**.....p. 19
  - A. Map interviewed organisations.....p. 19
  - B. Interview guide.....p. 21
  - C. Transcriptions of the interviews.....p. 23
  - D. Coding tree Atlas.....p. 40

1. Introduction

1.1 Background

In the period from 2013 until 2015, the inflow of refugees, asylum seekers and undocumented migrants had increased enormously. There are still many people that apply for asylum in the Netherlands. They are mostly native of the following countries:

- Syria: in 2018 14,663 people applied for asylum due to the war in Syria
- Eritrea: due to the political oppression, 3539 people applied for asylum
- Iran: in Iran there is political oppression that has violation of human rights as consequence, this resulted in 1869 asylum requests
- Iraq: from Iraq 7224 people came to the Netherlands and applied for asylum, due to the IS conflict
- Afghanistan: after the attacks in 2001 the security situation has deteriorated, due to this, 325 people applied for asylum in the Netherlands (Vluchtelingenwerk Nederland, 2018).

Overall, there are currently 103,860 refugees, 5,818 asylum seekers and 1,951 undocumented migrants in the Netherlands (UNHCR). It is important to integrate in the Dutch society because this is a whole new country, and they have to build a new life here. There are a lot of organisations that help them with this. Also, housing policy is important for the refugees, asylum seekers and undocumented migrants (Phillips, 2006). In Groningen there are many organisations that help the refugees, undocumented migrants and asylum seekers, for example there is a so called 'bed-bad-brood boot' facility that offers 300 undocumented migrants a place to stay (Von Hebel, 2018). When asylum seekers obtain asylum they become refugees, then they are going to participate in the Dutch society. The Centraal Orgaan opvang Asielzoeker (COA) appoints municipalities to the refugees on the basis of their number of inhabitants. These municipalities choose the houses for the refugees based on: network, language, education, work experience, country of origin, in capabilities and the size of the family. Groningen is a municipality that is in a unique position. In all other municipalities in the Netherlands, the refugees get a house appointed to them, but in Groningen, refugees can choose a house through 'Woningnet'. This makes Groningen different than the rest of the municipalities in the Netherlands. Therefore, it is interesting to look at the unique case of Groningen.

1.2 Relevance of the thesis

This research is scientifically interesting because there will be focused on the relation between housing policy and the level of integration of refugees and asylum seekers in the case of Groningen. Because of the uniqueness of Groningen, this case will be relevant. The outcomes of this research can eventually give recommendations to the organisations of the municipality of Groningen. Then they are aware of what is happening and can maybe even anticipate their policies on this.

1.3 Research problem

On the basis of qualitative research, there is tried to get an insight on the relation between housing policy and the level of integration of refugees and asylum seekers. Therefore, the main question is as followed:

What is the relation between housing policy and integration of refugees and asylum seekers in the municipality of Groningen?

To come to an answer to the main question, these secondary questions are made:

- Where do the refugees and asylum seekers live?
- To what extent are the refugees and asylum seekers integrated?
- What is the relation between housing policy and the level of integration of refugees and asylum seekers?

The answers on these sub questions will provide, together with the analysis of the primary and secondary data, an answer on the central research question.

1.4 Structure of the thesis

The structure of the thesis is as followed: In chapter 2, the theoretical framework will be explained. In this chapter, the most relevant theories and concepts will be explained, and a conceptual model is made. Chapter 3 describes the methodology. The choice of the data collection will be held responsible and there will be explained how the obtained data will give an answer on the secondary questions. In chapter 4 the results of the research will be discussed. Lastly, chapter 5 will give conclusions and recommendations on the research results.

2. Theoretical framework

In this chapter the relevant concepts and theories will be discussed and the relevance of them will be clarified, therefore there will also be referred to the research.

2.1 Definitions

The concepts refugees, asylum seekers, undocumented migrants and migrants are often mixed up. Therefore, it is important for the research to make a clear definition for these concepts.

Refugee

According to Arboleda and Hoy (1993), the definition of the refugee that is stated in the Convention of 1951 is developed inadequately. Many asylum seekers today do not fit the strict parameters of the definition that is made in the Convention. Therefore, countries implemented different policies and gave other definitions to the groups, so that they could give protection to a broader group.

For this research is chosen for the following definition, to create a clear image of the concept. Kraus and Schmidt (2017) stated that “the term refugee refers to people who have successfully applied for asylum and have been granted some sort of protection – refugee or other status” (2017, p. 7).

Asylum seeker and Undocumented migrant

According to Kraus and Schmidt (2017), asylum seekers are people who have applied for asylum formally, but their claim is still pending. In practice, only a certain minority of the asylum seekers are granted refugee or another form of humanitarian migrant status. The rest of the asylum seekers have to leave the country eventually. But when people remain in the country whilst they are denied refugee status, the migrants become rejected asylum seekers, they are also called undocumented migrants. Some people that migrate do not even file asylum claims, due to the long waiting list for applying for asylum in the country that they are transiting. But also, because they think their chance of obtaining refugee or humanitarian status are slim. These people are also being considered undocumented migrants (ibid).

Migrant

A migrant is a person who moves to another country than its usual residence, for at least twelve months, then the country of destination becomes the new usual residence of that person (United Nations, 1998). The OECD (2016) also gives four kinds of migrant to this definition: labour migrants, long-term migrants within a free-mobility zone, family migrants and humanitarian migrants. Kraus and Schmidt (2017) give the same definition to a humanitarian migrant and a refugee.

2.2 Integration

Integration

Integration can be seen different from every point of view. Castles et al. stated: “There is no single, generally accepted definition, theory or model of immigrant and refugee integration. The concept continues to be controversial and hotly debated” (2001, p. 12). Therefore, it is important to make a clear definition of the concept for this research.

For refugees, integration can mean something totally different than what the Western society thinks. For them, integration is for example doing groceries by themselves in the new residential country. But in the Western society, there is a different approach on the concept of refugee integration. In this research the more Western definition is being used. Most of the theories about successful integration describe integration for newcomers as participation in the society and community, just access to resources and opportunities and a feeling of belonging in their new homes (Ager & Strang, 2008; Hynie, 2016; Phillimore & Goodson, 2008; Smith, 2008).

Factors that influence integration

According to Phillips (2006) there are different factors that can have an influence on the level of integration. He mentions the following: jobs, language and social capital. These factors are also mentioned by others, such as Sengupta and Blessinger (2018). For this research it is interesting that he mentioned housing policy as the fourth factor. Phillips (2006) states that the location of the housing is important for contact with the society and or community. He also mentions that the distribution of housing is a factor, the integration goes more successful when the group lives more distributed.

But, it is also possible that the level of integration can have an effect on the housing policy. For example, when refugees are integrated to a certain extent, maybe they want to live in a certain neighbourhood where they already know other people living there. Therefore, this research will examine whether integration influences housing policy or that housing policy influences the level of integration.

Integration within the Netherlands

Within the Netherlands there can be spoken of several kinds of levels of integration on different aspects.

Jobs

According to Dourleijn & Dagevos (2011), the central problem of integration is the high unemployment rate. In Table 1 can be seen that the share of unemployment is significantly higher for the refugees than for Dutch people. This is often due to the fact that refugee groups have foreign qualifications. Also, the lack of skill in the Dutch language decreases the chances in the working field. Health problems are the final reasons for no participation on the labour market (ibid). According to CBS (2018), only 16 percent of the Syrian men and only 9 percent of the Eritrean men is economically self-reliant and has an own income.

Table 1: unemployment rate

	Afghanistan	Iraq	Iran	Somalia	Native Dutch
Unemployment	28	28	20	33	4
Share workers (age 15-64)	36	35	49	29	70

Source: [Dourleijn & Dagevos, 2011](#)

Language

To command the Dutch language is essential for increasing chances of work and it makes the contact with the society easier. Many asylum seekers and refugees have trouble with the Dutch language, this is due to the short length of stay and to the fact that many came to the Netherlands at a relative old age. The mean score of the command of the Dutch language in the group of Afghan, Iraqi, Iranian and Somalian people on a scale from 1 till 3 is 2,23 (Dourleijn & Dagevos, 2011).

Social capital

According to Klaver & Van der Welle (2009), is it difficult for asylum seekers and refugees to get in contact with native Dutch people. This is due to the lack of Dutch skills, but this is also due to the distance that Dutch people take. Dutch people are really fond to their privacy. The refugee groups are focused on their social environment, on the contrary, native Dutch people are more focused on the individual. However, 60 percent of the Afghan, Iraqi, Iranian and Somalian people has weekly contact with Dutch friends or acquaintances, especially young refugees and asylum seekers (ibid).

2.3 Allport's contact theory

One theory that fits well with the concept of integration is Allport's contact theory. It is important to take discriminations and prejudicial attitudes into account. The theory states that when the contact between different social groups increases, prejudicial attitudes will be reduced and so it will be easier for refugees to integrate (Hayes et al., 2007). Allport (1954) defines prejudice as "an antipathy based upon a faulty and inflexible generalization. It may be felt or expressed. It may be directed toward a group as a whole, or an individual who is a member of that group" (p.10). He states that four conditions have to be met to eventually reduce the biased attitudes. First, there have to be support of authority, they provide structure, but they also have the power to promote the contact between groups. Therefore, in this research, the municipality of Groningen will be asked. Second, there has to be an equal group status, this occurs when both groups have equal contribution. That is why the organisations are so important, this is the contribution of the Dutch group. The third and fourth condition is that both groups share the same goal and that cooperation is needed. So, it is very important that the Dutch society has to work together with the refugees and asylum seekers. The organisations have a large share in this.

Thus, contact with Dutch people will help decreasing the biased attitudes and will eventually increase the level of integration. Therefore, this research will focus on to what extent refugees and asylum seekers have contact with the neighbourhood.

Housing policy

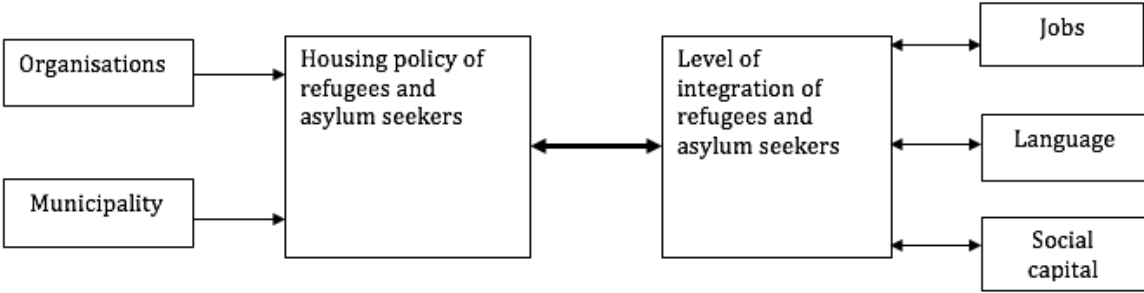
Asylum seekers that obtained asylum have become refugees, they have to participate in the society. Rijksoverheid decides every six months the number of refugees that municipalities have to accommodate. The COA appoints refugees to municipalities, based on a profile that includes: size of the family, native country, language, education, work experience, network, etc. The COA has two weeks to do this, municipalities have three months to find housing for the refugees. Municipalities often call on social housing from housing corporations (Rijksoverheid, 2019). According to Dourleijn & Dagevos (2011), refugees often get established in so called concentration neighbourhoods, these are areas where relative many ethnical minority groups live. In Groningen, the refugees get a chance to choose housing by themselves through 'Woningnet'. However, the municipality made a list of streets where the refugees cannot establish.

2.4 Conceptual model

On the account of the theoretical framework, the conceptual model in Figure 1 is made. This shows the possible relation between the housing policy of refugees and asylum seekers and the level of integration. This research will find out if the housing policy has an effect on the level of integration or if integration has an effect on the housing policy. The level of integration is determined by several factors: jobs, language and social capital. But these factors can also determine each other. For example, when the level of integration of language is high, it is more likely that that person obtains a job, this means the level of integration of jobs increases. There are two parties that help the research group with residential housing. Municipalities offer housing to the group and also organisations help them to find proper housing facilities. These two parties are most involved with the research group.

Figure 1: Conceptual model research problem

2.5 Hypotheses

The hypotheses, based on the conceptual framework is as followed. The housing policy of refugees and asylum seekers influences the level of integration in the municipality of Groningen. In the case of immigrants in Britain, the facilities that they lived in, influenced their level of integration. If this group lives among the 'other' citizens, then it will be easier for them to integrate in the society. They can get in contact with their neighbours, in this way they will broaden their social capital, which is one of the factors to measure the level of integration (Phillips, 2006). They also have to adapt their language when talking to fellow citizens, this is also one of the factors. If the group lives in a facility nearby or even with each other, it will be more difficult to integrate, they keep speaking their own language and it is more difficult to meet other people. This hypotheses will be tested in this research.

3. Methodology

3.1 Qualitative data collection

Questions like this main research question are in generally answered by means of collecting and analysing qualitative data. With qualitative data collection, the everyday life of people can be exposed by means of personal information (Clifford et al., 2016). This data can be obtained by doing in-depth interviews. The interviews are held with several organisations in the municipality of Groningen and with the municipality of Groningen itself. They are chosen based on their expertise and different backgrounds. The organisations that are interviewed are:

- Humanitas: this is an organisation that helps refugees and asylum seekers with the basics of living in the Netherlands and helps to find proper housing
- Solidair Groningen en Drenthe – Maatjesproject: this is a project where refugees and asylum seekers get in contact with a Dutch buddy
- Project Noorderlink: this is a project where social workers help higher educated refugees to find jobs and to skill job interviews
- Vluchtelingenwerk Noord-Nederland - Inburgeringsloket Groningen: this is an organisation that helps with the ‘inburgering’
- Stichting Viyuna: this is an organisation that facilitates housing for individual young refugees and asylum seekers who need guidance

There has also been an interview with the municipality of Groningen to see whether the point of view of the organisations and the municipality differs. The municipality of Groningen could be less biased, they are less involved with the research group which could result in different answers on the questions.

3.2 Ethical considerations

There are some ethical considerations while doing in-depth interviews. While doing the interviews it is important to be aware of the researcher its positionality. For the refugees and asylum seekers, I am an outsider. So, therefore there has been chosen to interview organisations that are in daily contact with refugees and asylum seekers. Another reason to choose social workers, is the language barrier that exists with the research group, they are sometimes not always capable of speaking Dutch or English. The interviews were being held at the headquarters of the organisations, the participants will feel most comfortable and are maybe more able to talk freely. Before starting the interviews, they were asked for consent to record the interview.

During the in-depth interviews, mostly open questions were asked so that they are not put into a certain direction. In this way, they are able to answer them exactly how they interpret the question. The participants were allowed to refuse a certain question. This did not happen during the interviews, but sometimes they thought it was difficult to answer a question. An example of such a question is ‘To what extent are the refugees integrated, on a scale from one till five?’. It is important that the participants can stay anonymous, but in this case the organisations have to be mentioned to know from what perspective they are talking.

One aspect that had to be taken into account is that the organisations can be a bit biased because they help the refugees and asylum seekers, they want them that integration works. But, while doing the interviews this turned out to be otherwise. Some organisations mentioned that integration does not always work.

3.3 Analysing the data

Analysing the interviews started with transcribing the interviews, followed by coding the interviews in Atlas Ti, in this the participants will be completely anonymous. In advance, a coding scheme has been made, this is seen in appendix B. A code is an idea, opinion, view or topic discussed by the participant. Three main codes are made based on the secondary questions, these are: level of integration, housing policy and the relation of housing policy and the level of

integration. Within these codes, labels and sublabels are chosen to broaden the codes. There have not been made too many codes, so that the codes remained ordered. The codes are checked and there is decided whether the codes give answers on the questions. The codes from the different participants are compared to see whether the organisations have the same point of view. This view, will then be compared to the opinion of the municipality of Groningen.

The information that is obtained during the interviews will be supported by secondary data in the form of literature research that is done in the theoretical framework, and vice versa. The combination of the analysis of the qualitative data and secondary data will eventually lead to the answer to the sub questions, and therefore to the main question.

3.4 Quality of the data

In this research there is chosen to do the interviews with several organisations, they have the most expertise about this topic. They have all consented that their information is being used in the results. In the results there is assumed that the organisations and the municipality of Groningen gave answers to the questions as best as they were able to. The expectation that they could be biased is rejected during the interviews. This makes the density of the information high. What also makes the density of the data higher, is the different kind of organisations that are interviewed, there were many different points of view. They all have different goals and different ways of looking at integration.

4. Results

In this chapter, the results of the in-depth interviews will be discussed. They will also be compared to the literature.

4.1 Residential housing

Location

Many organisations mention that the location of the residential housing of refugees and asylum seekers are important, they give different reasons for this. According to Vluchtelingenwerk Noord-Nederland and the municipality of Groningen, the research group live mostly in the following neighbourhoods: Selwerd, Paddepoel and the Korrewegwijk. They say that this is the most logic, in these neighbourhoods there is the most social housing, which means the cheapest houses. This is in line with Dourleijn & Dagevos (2011), these neighbourhoods are examples of concentration neighbourhoods, there is many social housing in these areas and they are known for their relative large share of ethnical minorities. Humanitas explains that in the municipality of Groningen, refugees are able to choose a residence by their selves based on their income. In the aforementioned neighbourhoods, the cheapest residences are established and therefore they do not have another choice in the city than these neighbourhoods. Humanitas also mentioned that there are neighbourhoods where the research group rather do not want to live, for example Beijum and Lewenborg. They think that these neighbourhoods are too far the city centre. In the south of Groningen there are also little refugees and asylum seekers located, this is due to the lack of rental and social housing in the neighbourhood. Finding a proper house is not always easy according to Humanitas. For the families with many children it is difficult to find a house. In the city of Groningen there are only a few houses available for large size families. These families have to stay put in the centre for asylum seekers (AZC). This is also the case for people that need adjustable housing, for example people that are in a wheelchair. Groningen is a student city and their housing is also based on this, therefore it is relatively easy for individuals to find suitable housing.

Distribution

According to Solidair Groningen en Drenthe and the municipality of Groningen, refugees and asylum seekers are widely distributed in Groningen. So, overall there could be said that the distribution is broad. This is also the case in general in the Netherlands according to Rijksoverheid (2018), they state that the distribution of refugees is broad. For example, Vluchtelingenwerk Noord-Nederland states that individuals sometimes live in the same building, so lives a group of young adults from Eritrea in a flat in Selwerd. Also, Stichting Viyuna has several housing facilities where young adults get guidance in so called 'woongroepen'. This is how concentration neighbourhoods start (Dourleijn & Dagevos, 2011), ethnical minorities establish close to each other. However, the municipality wants to promote the distribution of the housing, to increase the contact with others. Humanitas has to work with this because they help with the search for housing. This organisation said that there is a list, made by the municipality and housing corporations, of streets where the groups is not allowed to establish, to increase the distribution of newcomers. This is the case because they do not want a vulnerable group with other vulnerable groups, so that they cannot create any problems or nuisance. For example, newcomers cannot establish in a street where there already are other newcomers, then there will be too many. Another example is that they cannot live in neighbourhood when there are drugs problems. Humanitas sees this as some kind of discrimination, because they cannot live in the place based on their backgrounds, while not-newcomers can live there.

4.2 Level of Integration

To measure the level of integration, there have been made three main factors to do so. They all were mentioned in the in-depth interviews and they are based on the conceptual framework.

Jobs

One factor that is mentioned often is jobs. Especially Project Noorderlink states that having a job increases the level of integration. They said that it is important that they become independent of the social security net. Not only an own income is one of the benefits of having a job, but also increasing the social network. This is also important for the municipality, they want a low unemployment rate. However, according to the Project and the municipality, for now only a little amount has work or voluntary work. This is due to several factors, one of the factors is the lack of proper knowledge of the Dutch language, this can be a huge obstacle. This is in line with Dourleijn & Dagevos (2011), they also state that skilled knowledge of the Dutch language is essential for participating on the labour market. Another factor is their own motivation, this is different for every individual. Some refugees think that it is fine to be dependent on social security and they do not think that it is necessary to get an own job. But sometimes they think that the jobs where they are appropriate for, do not level their qualifications from back home, this is also said by Dourleijn & Dagevos (2011). For example, when someone used to be a dentist, their qualifications do not qualify for being a dentist here. However, when they can show their certificate, they can get refreshing courses. But, it depends on which profession, for example a dentist does not have to talk that much but a psychiatrist has to have knowledge of the Dutch language. This could mean longer schooling. There are initiatives such as Project Noorderlink to help refugees find a job, this helps to increase the share of refugees with a work position. However, this share is still too little according to the municipality. This is in line with the overall Dutch working field. According to CBS (2018), from the refugees that obtained asylum in 2014, only 26 percent has a job, and 89 percent of this percentage is a part time job.

Language

Language is another factor that has an influence on the level of integration. However, Humanitas stated that it is more a premise to be able to participate in the society. Learning the Dutch language goes for every individual in a different pace. Everyone above the age of eighteen is obliged to participate in the 'inburgering' process. In the 'inburgering' at Vluchtelingenwerk Noord-Nederland, the group gets language courses, they have three years to learn the language. People under the age of eighteen have to go to school, most of them follow classes at an international transitional class (ISK). Here they learn the Dutch language, and when they have the proper skills, they will follow courses in regular classes. What is also of great importance is their own motivation. For example, when people go sit at home and do not participate or get in contact with Dutch people, the learned knowledge will decrease. Then the investment in knowledge was a waste. At Stichting Viyuna, almost everybody is able to have a conversation in the Dutch language because they learn this together with their counsellor, this is also the same case for the Maatjesproject. During the Maatjesproject, Dutch people help their buddies to learn the language. There are even more options to learn the Dutch language, for example Humanitas helps when the courses of the 'inburgering' are difficult. Maatjesproject also gave an indication of the level of language on a scale from one till five, they said that it was a five. Comparing this to Dourleijn & Dagevos (2011), only 2,23 on a scale till three mentioned that they can speak Dutch properly. The obstacles stated by Dourleijn & Dagevos (2011) are not mentioned in the interviews, so in Groningen, the age of arrival and the short length of stay do not play a role. Thus, there could be said that the group is able to speak the Dutch language properly (with some exceptions) and thus in the case of language they are highly integrated.

Social capital

All organisation and the municipality saw social capital as the most important factor that influences the level of integration. That is why the organisations are of great importance, in this way the refugees and asylum seekers get to know their way in the city and are able to come more in contact with other citizens. Social capital can come in many forms, for example the guidance from the organisations can be seen as the first step to a social network. According to Klaver & Van der Welle (2009), this is very important because the first contact is the most difficult. Another example of obtaining social capital is Maatjesproject, a buddy can introduce you to other persons but also, they can help to get to know the city. Another form of social capital can be found in the

working sector, colleagues. But what is also important is social capital that is established in the neighbourhoods, for example with neighbours. When looking at the willingness of Dutch organisations, people are willing to get in contact with the refugees and asylum seekers, this is a contradiction with what is said by Klaver & Van der Welle (2009). According to the organisations, many refugees and asylum seekers are willing to get in contact with other citizens, some even request this. Therefore, there can be said that on the aspect of social capital, the refugees and asylum seekers are successfully integrated in the society.

4.3 Relation residential housing and level of integration

Thus, Groningen is different from the rest of the Netherlands, the municipality of Groningen offers the refugees a chance to choose their own house. This resulted in a cluster of refugees in certain neighbourhoods such as the Korrewegwijk, Selwerd and Paddepoel, where the most social housing is located. This is despite the list that Groningen had made of streets where the refugees cannot establish. Both the organisations that are interviewed as well as the municipality of Groningen stated that this has an influence on the level of integration. They think that it is essential in which neighbourhood the refugees are going to establish. In Groningen, in certain neighbourhoods there is great social cohesion. Which means that there is many contact between the citizens of that neighbourhood. This is in line with Allport's contact theory (1954), this theory states that contact between citizens increases the level of integration. All the conditions of Allport's theory are met, the organisations play a huge role in this, they make sure that there is a two-way interaction between the refugees and the Dutch citizens. The Korrewegwijk is such a neighbourhood. An example given by Humanitas is, when a refugee is living next to a woman that from the first moment contacted the refugee, the refugee feels more integrated in the community. It is also a way of getting in contact with the Dutch language. Here can be seen that the different factors that influence the level of integration also have an influence on each other.

Not only contact with the neighbours and neighbourhood is important, but also the amount of initiatives by the neighbourhoods. For example, Humanitas stated that Beijum has a lot of events in the neighbourhood which results in high social cohesion, therefore it is a lot easier for newcomers to be part of the community. However, there are also neighbourhoods such as Hoogkerk, this neighbourhood is more detached. The social cohesion is much lower compared to Beijum and the Korrewegwijk, due to this the level of integration can be lower.

Comparing Groningen to the Netherlands, the refugees in Groningen can have a greater influence on the houses where they are going to live, which means that they also have greater influence on how successful the integration will eventually be. When people know which neighbourhoods offer such social cohesion and neighbourhood initiatives, the refugees can try to locate on that places. However, this depends on their own motivations, every individual is different.

5. Conclusions and recommendations

5.1 Conclusion

Groningen is a unique case, refugees and asylum seekers can choose for themselves where they want to establish within the municipality. But, their income plays an important role here. They are often only able to rent social housing which is located mostly in the cheapest neighbourhoods such as, Selwerd, Korrewegwijk and Paddepoel. These are called the concentration neighbourhoods according to Dourleijn & Dagevos (2011). But the municipality states that the group lives distributed across the city, they want to promote distribution. But, due to the cluster concentration of social housing in the several neighbourhoods, the refugees and asylum seekers are located close to each other, sometimes they live in the same street or building. To prevent this, the municipality had made a list of streets where the group cannot establish anymore.

The level of integration is determined by three factors, by the organisations and municipality, that influence the level of integration: jobs, language and social capital. These three factors were also mentioned by Philips (2006). According to the participants of the interviews, already many refugees and asylum seekers know the Dutch language and have social capital, this is in line with Dourleijn & Dagevos (2011). However, this depends on their own motivation, because it is different for every individual. In the work field, only a small share of the refugees and asylum seekers are active, this is also the case in general in the Netherlands (CBS, 2018). Most of them are still dependent on the social security net, this is due to the lack of language skills, their own motivation and that their qualifications do not apply in the Netherlands, these are also the reasons that are stated by Dourleijn & Dagevos (2011). Thus, the level of integration is high in the fields of language and social capital, but it is still low in the working field.

To give an answer on the main question. According to the several organisations and the municipality of Groningen there exist a relation between residential housing and the level of integration. Almost all participant state that housing policy influences the level of integration, this is in line with Philips (2016) in the case of Britain. However, this can be both a positive and a negative relation. The positive relation can be that in neighbourhoods such as Beijum and the Korrewegwijk, there is high social cohesion in the neighbourhood, this means many contact between the neighbours, and there are many initiatives from the neighbourhood. When living in this kind of neighbourhood it will be easier to integrate successfully. When refugees and asylum seekers are established nearby each other, they are more tended to talk in their own language. Consequently, their skills of Dutch language will stagnate and the contact with other citizens will stagnate. Therefore, there can be seen that the housing policy can also have negative influence on the level of integration in the municipality of Groningen.

In the municipality of Groningen, the refugees are more responsible for their level of integration than in the rest of the Netherlands. Choosing their own houses shows many responsibility, but when the integration is not successful, it sometimes means that they are responsible for this. So, it is important in Groningen that the refugees first get insight in the different neighbourhoods.

5.2 Recommendations

Housing corporations offer housing to the municipality and to the refugees. They are an important stakeholder in the housing policy, it is of great importance what kind of residences they offer. The first recommendation is that housing corporations and the municipality of Groningen focus more on the bigger families and the less mobile people. While doing urban planning, there also have to be looked at the needs of these groups. This means that more houses can be built for them, then they are able to participate in society instead of staying in AZC's.

Initiatives are of great importance for the level of integration, therefore another recommendation is that the municipality of Groningen has to promote these initiatives in each neighbourhood, but mostly in the concentration neighbourhoods such as Selwerd, Paddepoel and the Korrewegwijk because there are many refugees located here. When there are more initiatives refugees and asylum seekers can participate in events and in this way, they can meet other citizens in the neighbourhood which eventually results in a higher level of integration.

A recommendation for a following research can be to get into contact with refugees and asylum seekers. According to the organisations, there are already many people of this group that are able to speak the Dutch or English language. Then, the research will maybe be even more reliable and even get another point of view, because the refugees and asylum seekers know best by themselves. For another following research, there can be made a comparison between the municipality of Groningen and a different municipality. It could be interesting to research whether the uniqueness of Groningen plays a role in the level of integration and to see to what extent housing policy in a 'normal' municipality has an influence on the level of integration.

6 References

- Ager, A. & Strang, A. (2008). Understanding Integration: A Conceptual Framework, *Journal of Refugee Studies*, 21(1), 166-191.
- Allport, G. (1954). *The nature of prejudice*. Reading, MA: Addison-Wesley.
- Arboleda, E. & Hoy, I. (1993). The convention refugee definition in the west: disharmony of interpretation and application. *International journal of refugee law*, 5(1), 66-90.
- Castles, S. M. Korac, et al. (2002). *Integration: mapping the field*. Croydon: Home Office.
- CBS (2018). *Jaarrapport integratie 2018*. Den Haag: Centraal bureau voor statistiek.
- Clifford, N. J., Cope, M., Gillespie, T. W. and French, S. (2016). *Key methods in geography*. Third edition. London: SAGE.
- Dourleijn, E. & Dagevos, J. (2011). *Vluchtelingengroepen in Nederland*. Den Haag: Sociaal en Cultureel Planbureau.
- Hayes, B., Mcallister, I., Dowds, L. (2007). Integrated education, intergroup relations and political identities in Northern Ireland. *Social problems*, 54(4), 454-482.
- Hebel von, F. (2018). Groningen logische keus voor proef met legale bed-bad-brood. *Dagblad van het noorden*. Available at: <https://www.dvhn.nl/groningen/Groningen-logische-keus-voor-proef-met-legale-bed-bad-brood-23861260.html> [Accessed 3 mrt. 2019].
- Hynie, M. (2017). The social determinants of refugee mental health in the post-migration context: A critical review. *Canadian Journal of Psychiatry*, 10(3).
- Klaver, J. & Welle, van der, I. (2009). *VluchtelingenWerk IntegratieBarometer 2009*. Amsterdam: VluchtelingenWerk Nederland.
- Kraus, S. & Schmidt, I. (2017). *Making integration work: family migrants*. Paris: OECD Publishing.
- OECD (2016). *Making Integration Work: Refugees and others in need of protection*. Paris: OECD Publishing.
- Phillips, D. (2006). Moving towards integration: The housing of asylum seekers and refugees in Britain. *Housing Studies*, 21(4), 539-553.
- Phillimore, J. & Goodson, L. (2008). Making a place in the global city: The relevance of indicators of integration. *Journal of Refugee Studies*, 21, 305-325.
- Rijksoverheid (2019). *Huisvesting asielzoekers met verblijfsvergunning*. Retrieved on June 5, 2019 from <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/asielbeleid/huisvesting-asielzoekers-met-verblijfsvergunning>.
- Sengupta, E. & Blessinger, P. (2018). Refugee education: integration and acceptance of refugees in mainstream society. *Innovation in higher education teaching and learning*, 11, 3-16.

Smith, R. S. (2008). The case of a city where 1 in 6 residents is a refugee: Ecological factors and host community adaptation in successful resettlement. *American Journal of Community Psychology*, 42, 328–342.

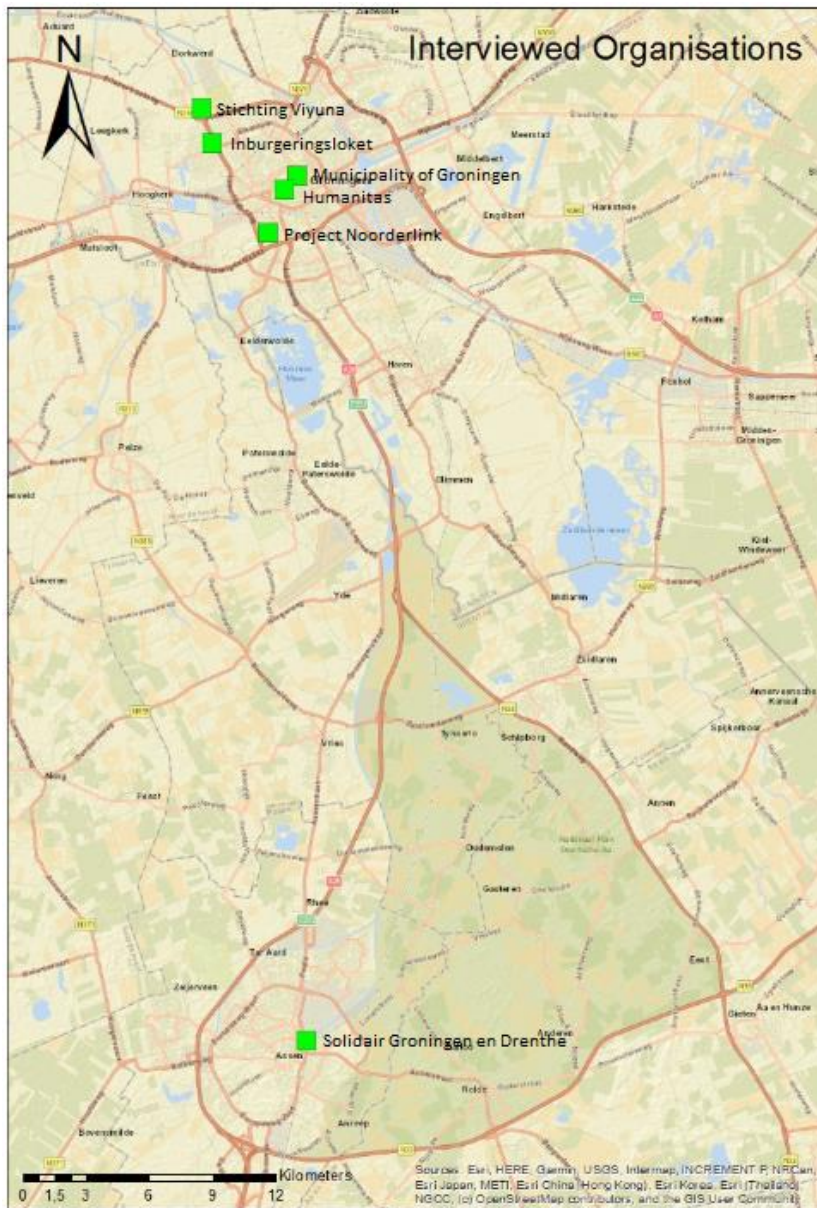
UNHCR. (2018). *Population statistics*.

United Nations. (1998). *Migration*.

Vluchtelingenwerk Nederland (2018). *Herkomstlanden van vluchtelingen*. Retrieved on June 5, 2019 from <https://www.vluchtelingenwerk.nl/feiten-cijfers/herkomstlanden-van-vluchtelingen>.

Appendix

A. Map interviewed organisations

B. Coding scheme

Code	Label	Sublabel	Explanation
Residential housing	Distribution	Separated	Do they live separated from each other
		Nearby	Do they live close to each other
	Location	Neighbourhoods	In what neighbourhoods do they live
Level of integration	Jobs		To what extent do they have jobs
	Language		To what extent do they know the Dutch language
	Social capital		To what extent do they have social capital
Relation residential housing and level of integrations	Residential housing influences level of integration	Contact with neighbour/neighbourhood	To what extent do they have contact with the neighbours/neighbourhood
		Initiatives	To what extent are there initiatives in the neighbourhood
	Level of integration influences residential housing	Family	Do they want to live near family
		New neighbourhood	Do they want to meet new people

C. Interview guide

Interviews with organisations:

Opening questions:

1. Kunt u vertellen wie u bent en wat uw functie is binnen de organisatie?
Can you tell me who you are and what is your function within the organization?
2. Wat is het doel van uw organisatie?
What is the aim of your organization?

Core questions:

3. Op wat voor manier helpt u de vluchtelingen en asielzoekers?
In what way do you help the refugees and asylum seekers?
  - Helpt u misschien met taalcursussen of met psychische steun?
Do you maybe provide language courses or do you give them psychological support?
4. Waar wonen de vluchtelingen en asielzoekers? En in wat voor soort woningen?
Where do the refugees and asylum seekers live? And in what kind of residences?
  - Wonen ze dichtbij elkaar of vooral gescheiden?
Do they live close to each other or more separated?
5. Wat zijn de factoren die bijdragen aan de mate van integratie?
What are according to you the factors that influence the level of integration? With this information I can see how you define the concept integration.
  - Tot welke mate kunnen de vluchtelingen en asielzoekers de Nederlandse taal al? Kunt u een cijfer geven van 1 tot 5?
To what extent are the refugees and asylum seekers able to speak the Dutch language? Can you give a mark from 1 to 5?
  - Hebben de meeste vluchtelingen werk, of zijn ze op zoek naar werk?
Do they have jobs, or are they looking for jobs?
  - Tot welke mate hebben ze sociale contacten? Kunt u een cijfer geven van 1 tot 5?
To what extent do they have social contacts? Can you maybe rate this from 1 to 5?
6. Tot welke mate zijn de meeste vluchtelingen en asielzoekers geïntegreerd?
To what extent are the people that you help integrated in the society?
  - Lukt integratie altijd?
Does integration always work?
  - Kunt u misschien een cijfer geven van 1 tot 5 tot welke mate u vindt dat ze zijn geïntegreerd?
Can you maybe identify the level of integration on a scale from 1 to 5?
7. Wat denkt u dat de relatie is tussen de huisvesting en de mate van integratie?
What do you think, is the relation between residential housing and the level of integration?
  - *This an important opinion for my research. I can compare your opinion with other participants and see if you both think the same on what the relation is between residential housing and the level of integration.*

Closing question:

8. Heeft u nog vragen?

Do you have any questions?

Interview with the municipality of Groningen:

Opening question:

1. Kunt u vertellen wie u bent en wat uw functie is binnen de organisatie?
Can you tell me who you are and what is your function within the municipality?

Core questions:

2. Waar wonen de vluchtelingen en asielzoekers? En in wat voor soort woningen?
Where do the refugees and asylum seekers live? And in what kind of residences?
  - Heeft u misschien een kaart die dit aangeeft?
Do you maybe have a map that has this information? With this information I have a good overview on where they live.
  - Wonen ze dichtbij elkaar of vooral gescheiden?
Do they live near to each other or more separated?
3. Wat is uw beleid als het gaat om de huisvesting?
What is your policy on residential housing of refugees, asylum seekers and undocumented migrants?
4. Wat is uw beleid in als het gaat om de integratie?
What is your policy on the integration of refugees, asylum seekers and undocumented migrants?
5. Tot welke mate zijn de meeste vluchtelingen en asielzoekers geïntegreerd?
To what extent are the refugees and asylum seekers integrated in the society?
  - Lukt integratie altijd?
Does integration always work?
  - Kunt u misschien een cijfer geven van 1 tot 5 tot welke mate u vindt dat ze zijn geïntegreerd?
Can you maybe identify the level of integration on a scale from 1 to 5?
6. Wat denkt u dat de relatie is tussen de huisvesting en de mate van integratie?
What do you think, is the relation between residential housing and the level of integration?
  - *This an important opinion for my research. I can compare your opinion with other participants and see if you both think the same on what the relation is between residential housing and the level of integration.*

Closing question:

7. Heeft u nog vragen?
Do you have any questions?

D. Transcriptions of the interviews

Interview Vluchtelingenwerk Noord-Nederland

Mijn onderzoek is dus wat precies de relatie is tussen de soort huisvesting dus bijvoorbeeld waar vluchtelingen wonen, of ze dicht bij elkaar wonen of juist bij elkaar vandaan. En of dit invloed heeft op de mate van integratie, maar het kan ook andersom zijn natuurlijk. Mijn onderzoek is dan welke kant die relatie op gaat. Nou dan de eerste vraag als u er klaar voor bent.

Ten eerste, kunt u vertellen wat precies vluchtelingenwerk Noord-Nederland doet?

Is werkzaam in Groningen, Friesland en Drenthe. Wij houden ons bezig met integratie en inburgering. De basistaak is om mensen te begeleiden in de woning tot ze zelfredzaam zij. Wij vinden dat dat vooral heel erg belangrijk is.

Sinds 2013 is er een nieuwe landelijke inburgeringwet ingesteld. Nu ligt de verantwoordelijkheid bij de statushouder zelf. Onze leslocaties liggen vooral in de kleine gemeentes. De ROC's hebben zich erg teruggetrokken. Wij houden ons bezig met inburgering, alfabetisering en met een staatexamen.

Op welke manier begeleiding krijgen ze begeleiding?

Elk gezin of elke individu krijgt een vrijwilliger aangewezen. Die vrijwilliger zorgt ervoor dat het gezin begeleid wordt. Er wordt vooral eerst geholpen met de tactische zaken zoals papierwerk. Ze hebben maar 2 week om te verhuizen vanaf het moment dat ze een huis hebben. De begeleider gaat met de statushouder naar de woning. Daarna worden alle andere zaken geregeld, zoals het aanvragen van uitkeringen, het aanmelden bij een energieleverancier etc. dit gebeurt allemaal op de eerste dag. Enkele dagen later krijgen ze een inrichtings krediet en de begeleider helpt ze dan inkopen doen voor het huis. De vrijwilliger komt 1 tot 2 keer in de week langs, vooral de post doornemen, helpen om dit overzichtelijk te maken. Ze helpen met inkomsten en uitgaven en met bijvoorbeeld internetbankieren. Later gaan ze ook samen de wijk in, bijvoorbeeld naar de bibliotheek en hoe ze het openbaar vervoer moeten gebruiken, maar ook naar basisscholen in de buurt, aanmelden bij de huisarts en tandarts. De begeleiding is volledig gericht op zelfredzaamheid. Hier gebruiken we ook een checklisten voor. Er is dan aan het begin een nulmeting, wat iemand wel en niet kan. Op die checklist staan de doelen voor de komende 6 maanden. Als na die 6 maanden dan alles is gedaan wat op die checklist staan, kan het afronden van maatschappelijke begeleiding beginnen.

Wat staat dan in die checklisten?

Bijvoorbeeld wanneer de container bij de weg moeten en wat in die containers moet, wanneer ben je de huisarts en wanneer bel je 112. Hoe moet je waterstanden opmeten. Maar bijvoorbeeld ook het gebruik van openbaar vervoer. Wat doe je als je een keuzemenu krijgt. Maar ook hoe meld je je kind ziek. Het zijn gewoon echt de hedendaagse dingen die ze moeten leren.

U had het al over de Nederlandse taal, denkt u dat dit belangrijk is voor de mate van integratie?

Alfabetisering als iemand of helemaal niet kan lezen en schrijven, hiervoor bieden wij lessen. Het kan ook zijn dat iemand de taal snel oppikt.

Er is een inburgeringstermijn van 3 jaar, maar er zijn uitzonderingen, waarmee het verlengt kan worden, zoals ziekte, zwangerschap.

Denkt u dat taal een belangrijke factor is?

Vrijwilligerswerk doen wordt dan moeilijk, jezelf verstaanbaar maken is moeilijk, bijvoorbeeld bij huisarts, dan belemmert het extreem. Vrijwilligerswerk is moeilijk. Ook voor vluchtelingenwerk, als ze langer in gemeente wonen. Als mensen moeite hebben met taal, dat wij ze proberen op een gegeven moment om ze door te sturen naar een gebiedsteam. Wij kunnen daar niet mee communiceren. Na 3 of 4 jaar moet iemand naar gewone loketten kunnen. Taal is wel heel erg belangrijk. Er komt nu weer nieuwe inburgeringswet aan in 2021, daar staat verantwoordelijkheid voor inburgering naar de gemeente. Dit gaat de Z-route heten. Zelfredzaamheid, binnen alfabetiseringstraject. Is het onderwijs erop gericht dat diegene zich kan redden bij bv de dokter. Gemeente kunnen zich inschrijven voor pilots projecten die gericht zijn op nieuwe inburgering. Dit jaar mee beginnen. Meer gericht op, uitgaan op betaald werk of vrijwilligerswerk. Ze willen dat iedereen wat gaan doen. Ik vind dat wel een goede zaak. Het is jammer als ze thuis moeten gaan zitten. Thuis gaan ze toch hun eigen taal weer spreken.

Wat denkt u dat andere factoren zijn die bijdragen aan de mate van integratie?

Ik denk dat taal belangrijk is maar ook de plek waar iemand woont, er zijn dorpen waar het lastig is voor statushouders om te integreren. Taalontwikkeling. Eigen motivatie van de statushouder, hoe staat iemand er zelf in. Mensen die veel tegenslagen hebben en die hun doel niet meteen kunnen bereiken hebben erg veel motivatie nodig. Soms blijft iemand thuis en heeft de inburgering afgerond en is niet meer in beeld van de gemeente. De gemeente is vaak niet zo actief. Maar sociale zaken denkt na een paar jaar oh hij is er ook nog. Maarja de taal gaat dan natuurlijk achteruit en dit moet weer bijgespijkerd worden. Bezig met gezinshereniging. Die groep ontwikkelt, zit potentie in, maar als er dingen tegenzitten zie je dat het hele inburgeringstraject stagneert. Totdat de gezinshereniging rond is, dan bloeien mensen weer op. Als iemand inburgering niet kan halen, dit is de situatie, dit hebben wij gedaan, maar dit en dat zijn de privéomstandigheden, drukken zo zwaar dat iemand is gestagneerd.

Sociale contacten zijn belangrijk, heel soms denk ik dat wij vanuit ons werk, dat wij het belangrijker vinden van de statushouder zelf. De statushouder zelf als ze veel landgenoten in de buurt hebben. Heel veel jonge Eritrese statushouders wonen vaak bij elkaar, zij zoeken vaak elkaar op. Wij hebben een jonge cursist, die woonde in de wijk, maar ook met heel veel Eritrese jonge mensen om zich heen, zoeken voor iedereen een taalcoach, kwam in contact met een student in Groningen, die jongen was heel enthousiast, hij zag voor zich dat hij die jongen mee ging nemen naar activiteiten, en leuke dingen doen samen. Die cursist had een kans om Nederlandse vrienden te krijgen, alleen die jongen het afspreken ging ontzettend moeizaam, of te laat, of helemaal niet. Heel erg jammer, dan denk je waar zit dat nu in. Niet aan enthousiasme van de taalcoach, heel erg lastig. Die Eritrese jongen trok zich veel liever terug in de landgenoten. Ik vind ook het contact met Nederlanders heel belangrijk. Ik zou het leuk vinden als er een leuk contact was ontstaan. De jongen heeft het een jaar geprobeerd, sommige afspraken waren leuk, 75 procent is niet doorgegaan.

Sommige vluchtelingen komen zelf bij mij die contact wil met Nederlanders, bijvoorbeeld voorstellen aan de burens. De burens uitnodigen voor een kopje koffie, daar ontstaan wel leuke contacten. Iemand meer wegwijzen in de buurt, hierdoor ontstaan leuke contacten. Waarschijnlijk minder intensief dan maatschappelijk begeleider. 2 uurtjes per week gemiddeld, is iets te kort.

Maar ook binnen taal coaching wel mooie vriendschappen ontstaan.

Wat denkt u dat de relatie is tussen de huisvesting en de mate van integratie? Denkt u dat huisvesting invloed heeft op de mate van integratie, of andersom? Of denkt u dat er geen relatie is.

Het ligt eraan op wat voor plek iemand komt om te wonen hoe iemand kan integreren, ik heb ervaringen waar het heel moeizaam gaat op het platteland. Daar zijn weinig andere culturen, daar is weerstand. Als iemand daar contact zoekt, kan het ook goed gaan. In de steden zien we vaak dat vluchtelingen bij elkaar geplaatst worden in dezelfde wijk of flatgebouwen, dit zorgt

voor belemmering, maar het is vaak is geen bewuste keuze. Maar soms geen andere betaalbare woningen beschikbaar.

Interview via mail with Stichting Viyuna

Ten eerste hartelijk dank dat u mee wilde werken aan dit onderzoek. Het onderzoek gaat dus over wat precies de relatie is tussen de soort huisvesting en de mate in integratie van vluchtelingen en asielzoeker. Om dit te onderzoeken zou ik u graag de volgende vragen willen stellen: Kunt u precies vertellen wat het doel is van uw stichting?

Viyuna biedt kleinschalige wooneenheden met professionele begeleiding door mentoren aan alleenstaande minderjarige vreemdelingen (AMV'ers) en allochtone jongeren (15 – 18 jaar) in verschillende wijken in de stad Groningen. Alle minderjarige asielzoekers die zonder ouders (of andere meerderjarige familie) Nederland binnenkomen krijgen een verblijfstatus en staan tot hun 18-de onder voogdij van stichting Nidos. Zij mogen tenminste vijf jaar in Nederland verblijven.

Op wat voor manier helpt u de jongeren precies?

Gevluchte jongeren willen het liefst een zo gewoon mogelijk leven leiden en meedoen aan de voor hen nieuwe samenleving. De jeugdbeschermer van stichting Nidos en de mentor van Viyuna werken nauw samen en stemmen af wat goed gaat, waar zorgen over zijn en wat er moet gebeuren afhankelijk van het perspectief van de jongere: terugkeer naar het land van herkomst of een verblijfstatus.

De begeleiding is gericht op het versterken van de veerkracht en op het ondersteunen van de gezonde ontwikkeling. Viyuna begeleidt haar kwetsbare jongeren vanuit een intercultureel perspectief. Zo zijn er ook Arabische en Eritrees sprekende mentoren aanwezig. Veel jongeren hebben een trauma opgelopen en willen zo snel mogelijk alle ellende vergeten. Dat lukt vaak niet en dat belemmert hen in hun functioneren. Daarom zet Viyuna aanvullende zorg in waar nodig:

- Individuele ambulante begeleiding via een indicatie jeugdhulp op de woonplek (AZC of bij de ouders thuis);
- Ambulante begeleiding op de nieuwe woonplek (op kamers);
- Extra ondersteuning van een gedragswetenschapper indien trauma opspeelt;
- Inzetten van een interculturele mediator via stichting Nidos.

Zodra de jongeren 18 zijn, gaan ze zelfstandig op kamers of in een studio wonen. Indien nodig kan Viyuna via een WMO indicatie ambulante hulp bieden.

Wat denkt u dat de factoren zijn die bijdragen aan de mate van integratie?

Onze stichting vindt het vooral erg belangrijk dat de jongeren de hedendaagse dingen leren. Als ze dit eenmaal kunnen, zouden ze ook op een zelfstandige manier kunnen wonen, en wij denken dat dit integratie is, dat ze zichzelf goed kunnen redden. Daarom leren wij hen vooral de praktische zaken, hedendaagse routine en bijvoorbeeld uiterlijke verzorging.

Ook bieden wij de jongeren een buddy, op deze manier komen ze meer in contact met Nederlanders. En kunnen ze op een leuke manier meer te weten komen over de dingen die zich afspelen in de stad Groningen. Ook kunnen ze op deze manier hun vaardigheden voor de Nederlandse taal ontwikkelen. Hier bieden wij ook hulp voor aan, samen met de vrijwilligers oefenen de jongeren de Nederlandse taal.

Tot welke mate denkt u dat de vluchtelingen zijn geïntegreerd?

Dat is moeilijk om te zeggen. Tot nu toe gaat het aardig goed onder onze jongeren. Zij zijn erg gemotiveerd en willen graag leren. Wij begeleiden ze met de Nederlandse taal en ook helpen we

ze soms bij het zoeken van een bijbaan of vrijwilligerswerk. Ik denk dat je zou kunnen zeggen dat het bij ons aardig lukt.

Wat is volgens u de relatie tussen de soort huisvesting en de mate van integratie van vluchtelingen en asielzoekers?

Ik denk dat de huisvesting zeker invloed heeft op de mate van integratie. Bij ons krijgen ze natuurlijk veel begeleiding, dit zorgt ervoor dat ze zelfstandig worden en dit gaat vaak goed. Ik denk dat dit wel mee speelt, als ze zonder begeleiding waren, moesten ze het maar zelf uitzoeken. We merken wel dat als bijvoorbeeld een groep met alleen maar Eritrese vrouwen samenwoont, ze erg geneigd zijn om samen ook die taal te gaan spreken, daarom sporen we zoveel mogelijk aan om de Nederlandse taal samen te oefenen.

Interview via telephone Project Noorderlink

Ik doe een onderzoek voor mijn bachelor scriptie en daarbij wil ik graag onderzoeken wat de verhouding is tussen de soort huisvesting en de mate van integratie van vluchtelingen en asielzoekers. Daar ga ik nu dus wat vragen over stellen.

Wat is het doel van uw organisatie, of eigenlijk uw project?

Met dit project levert Noorderlink een bijdrage aan de integratie van vluchtelingen op de arbeidsmarkt in Noord-Nederland. We richten ons daarbij op hoger opgeleide vluchtelingen met een status. Er worden drie stappen ondernomen. Eerst worden alle vluchtelingen in kaart gebracht. Daarna worden ze getraind op het gebied van solliciteren in Nederland. En als laatste wordt samen met HR-adviseurs sollicitaties geoefend, met als uiteindelijke doel om een werkervaringsplaats te krijgen bij een van de samenwerkende organisaties. Wij hebben een netwerk van 40 organisaties in Noord-Nederland. Wij willen de noordelijke arbeidsmarkt meer aantrekkelijk maken, mobiliteit en samen ontwikkelen is daarbij belangrijk.

We gebruiken de ervaring van de vluchtelingen en profiteren van deze nieuwe bron voor de arbeidsmarkt in Nederland. En integratie van de vluchtelingen in de Nederlandse arbeidsmarkt wordt geholpen door het vinden van mogelijkheden om meer ervaring op te doen. En we proberen te helpen van vluchtelingen met het creëren van een actief netwerk van contacten in Nederland.

Op wat voor manier helpt u de vluchtelingen en asielzoekers?

Nadat we kennis hebben gemaakt met de doelgroep en hun achtergronden bieden we hen de mogelijkheid om workshops te volgen, waarin ze bekend worden gemaakt met alle ins en outs van solliciteren in Nederland. Vervolgens gaan we voor hen binnen ons netwerk gericht op zoek naar interessante contacten, werkervaringsplaatsen en daar waar het kan zelfs banen binnen ons netwerk.

Waar wonen de vluchtelingen en asielzoekers? En in wat voor soort woningen?

De mensen die aan ons project meedoen wonen heel erg versperd en ze komen ook niet alleen maar uit Groningen. Ze komen onder andere uit Roden, Hoogkerk en Leek. Ze wonen in de wat goedkopere huurwoningen, en dan zie je ook een duidelijke trek naar bepaalde wijken, zoals Selwerd, Paddepoel en de Korrewegwijk bijvoorbeeld. En ja we horen wel eens dat ze soms dichtbij elkaar wonen.

Wat zijn volgens u de factoren die bijdragen aan de mate van integratie?

Wij vinden natuurlijk dat de vergunninghouders een baan hebben heel erg belangrijk. Het is belangrijk dat ze onafhankelijk worden van uitkeringen. Een baan biedt heel veel kansen. En dan bedoel ik niet alleen kansen op een zelfstandig inkomen maar ook de kans op nieuwe sociale contacten. Een nieuwe baan betekent nieuwe collega's. Het is ontzettend belangrijk voor de integratie dat ze sociale contacten opbouwen en dat ze zelfredzaam kunnen zijn.

Tot welke mate denkt u dat de vluchtelingen al een baan hebben?

Naar ons idee zijn dat nog veel te weinig. Veel vluchtelingen zijn nog afhankelijk van een uitkering en dit willen wij graag zien veranderen. Wij denken dat dit komt door of taalachterstand of gewoon de eigen motivatie. Sommigen vinden het wel gewoon goed zo hoe het nu is. Voor ieder individu is het weer anders natuurlijk.

U benoemde net ook even de sociale contacten, denkt u dat dit ook een factor is die kan bijdragen aan de mate van integratie?

Ja dat denk ik zeker. Wij merken ook dat de vluchtelingen die bij ons komen het heel prettig vinden om met ons om te gaan zeg maar. Zij krijgen dingen mee van onze cultuur en wij vinden het ook erg interessant om te leren over hun cultuur. Voor ons is het eigenlijk een soort van een win-win situatie.

Wat denkt u dat de relatie is tussen de huisvesting en de mate van integratie?

We merken dat de mensen die verder van het centrum af wonen minder snel geneigd zijn om zich in te zetten voor een baan. De vergunninghouders in de stad Groningen die meedoen aan ons project doen er alles aan om een baan te vinden. Vaak horen we van hen dat ze dan wat om handen hebben. Wij denken dat dit goed is voor de mate van integratie, omdat door te participeren op de arbeidsmarkt creëren ze een netwerk. Ze krijgen collega's die hen in contact kan brengen met nog meer andere Nederlanders.

Interview Solidair Groningen en Drenthe - Maatjesproject

Ik ben dus sarah en ik doe mijn bachelor scriptie over de relatie tussen de soort huisvesting en de mate van integratie van vluchtelingen en asielzoekers. Daar ben ik opzoek wat precies de relatie is tussen die twee.

Nou ten eerste, wat is precies uw functie binnen het maatjesproject?

Ik ben dus projectleider. De methodiek van het project dat is new at home bestaat eigenlijk al heel erg lang. Sinds begin 200 eigenlijk. Het is gemaakt in Zwolle en Deventer en eh de methodiek s over genomen door Mara in Rotterdam en eh dat is best wel een grote organisatie die heeft het in Rotterdam opgezet, dat is best wel een groot succes geworden. En ehm dat is ook een collega organisatie van ons. Er zijn 7 katholieke MA, onze activeringsorganisatie Nederland. Waarvan Mara eer 1 is en wij ook 1. En eh nou een paar jaar geleden was er een hele grote stroom van Syrische vluchtelingen naar NI kwam. En toen heeft solidair Friesland een andere collega organisatie van ons die heeft gezegd dat we ook iets mee moeten doen. We willen die mensen toch ook welkom heten. En toen hebben ze gezegd dan kunnen we toch ook new at home zoals in Rotterdam gaat overnemen. En toen is er een pilotproject geschreven en daar zijn we in meegenomen. Toen hebben we een pilot van het project gedaan, dat is vorig jaar geweest voor een half jaar. En eh nah dat was eigenlijk een succes, maar het was te kort want het was maar echt een half jaar. Toen hebben we meegemaakt dat is wel beter is dat een maatje langer gekoppeld wordt. En het waren 7 leerlingen dus dat was best wel weinig dus we hebben het heel erg opgeschaald, de komende drie jaar 40 leerlingen die een maatjes krijgen vorig jaar dus van februari tot juni die pilot gedaan dat was een succes en eh ik ben in de zomer heel hard aan het

schrijven gegaan, het project naar de Groningse situatie vertaald. Nouja geld geprobeerd overal vandaan te krijgen om het project te realiseren en ja dat is gelukt. Toen konden we in september starten.

Ik vind het echt een heel goed initiatief. Kunt u iets meer vertellen over de inhoud? Wat het nou echt betekend?

Uh ja het project speelt zich eigenlijk af op de isk, dat is de internationale schakelklas. Daar ga jonge nieuwkomers naartoe uh ja op moment dat ze in de leeftijd zijn tussen de twaalf en de achttien jaar. Want dan ja is onderwijs verplicht in Nederland. Uhm en ze kunnen dan nog niet doorstromen naar de reguliere onderwijs, zoals voortgezet onderwijs en mbo, omdat eigenlijk de taal uh er is een te grote taalbarrière en het onderwijs in het land van herkomst staat te ver af van de Nederlandse situatie. Dus dan gaan ze naar een isk en naar, dan zijn ze tussen de 12 en 18 jaar, gemiddeld zitten ze dan 2 jaar op een isk. En dan stromen ze alsnog door of naar het mbo, of naar het voortgezet onderwijs en sommigen moeten uitstromen omdat ze afstromen om naar de inburgering te gaan. Dus dat is de situatie, de meeste niet iedereen hoeft natuurlijk asielzoekers of vluchteling te zijn die op de isk zit maar de meeste zijn dat wel. Er zijn iets van 20 verschillende nationaliteiten. Hele verschillende achtergronden. Asielzoeker, vluchteling met status, zonder status, sommige zijn alleen gekomen, sommigen met de familie. Ja het is heel divers, sommige kunnen dus ook nog teruggestuurd worden. Een hele diverse club ze hebben 18 uur Nederlands per week, dat is best wel veel en ja wat we eigenlijk hebben gemerkt vorig jaar ook al en dat heeft dat vertellen ze ook vanaf de school. Kijk op school hebben ze gewoon les van maandag tot en vrijdag. Op school wordt nog wel het een en ander georganiseerd maar na schooltijd is er eigenlijk niks. Ik merk wel nu in de intakegesprekken merk ik wel dat jongens nu steeds meer op voetbal zitten. Er zitten heel veel Eritrese jongens bij die vinden voetbal ook helemaal fantastisch. Dat is echt helemaal, ze willen later ook allemaal voetballen ongeveer dus dat is echt wel heel leuk. Maar uh behalve dat is er eigenlijk vrij weinig na schooltijd, sommigen zijn dus ook nog alleen, dus die zeggen ook gewoon, ja ik weet de weg van school naar huis maar verder weet ik ook echt niks. Maar wat doe je dan thuis? Ja ik verveel me, ik weet niks, ook opzien tegen vakanties. Want dan heb ik niks te doen, want je echt vervelen. En als je dan zegt van wil je een maatjes, dan is het voor sommigen echt alsof je een cadeautje krijgt. Ze hebben zich ook spontaan aangemeld dus ja wat we eigenlijk hebben gedaan is vanaf september, ik had al vacatures uitgezet bij de Hanze hogeschool en het alfa college om maatje te worden. Als je voor 40 leerlingen een maatje wil vinden is vrijwilligers vinden best wel heel veel. Dus toen dachten we als we het aan een stage kunnen koppelen zou het natuurlijk heel mooi zijn. En de gemiddelde tijdsinvestering is 4 uur per maatje, of per leerling eigenlijk als je maatje bent. Bij de Hanze hoge hogeschool zijn er leerlingen die moeten 8 uur stagelopen, dus dan kunnen ze 2 leerlingen gekoppeld worden, dus dat past eigenlijk precies. Dus ehm die waren daar eigenlijk ook heel blij mee, want ja stageplekken zijn moeilijk te vinden soms en ik kan dan in 1 keer voor 40 mensen dat regelen. Dus dat is best wel mooi, dus die vacature uitgezet, toen heb ik presentaties uitgezet op het isk in klassen, dat ze zich vrijwillig mochten aanmelden dat kon dan bij de verzuim coördinator en uhm en er hebben zich echt he. Ik heb het in 2 trajecten opgedeeld, 1 start in oktober en 1 in november, want in een keer 40 leerlingen tegelijk lijkt me een beetje te veel, het ene project is tot mei en de andere tot juni. Uhm. Nouja dan gewoon met alle leerlingen een intakegesprek gehad en ingevuld waarom wil je een maatje, waarom wil je graag meedoen, wat wil je graag leren. Uhm met alle maatjes heb ik een intakegesprek gehad, om te kijken of ze geschikt ze, daarna heb ik een training gegeven. 2 dagdelen nou daarna hebben we een kennismaking bijeenkomst gehad, toen zijn ze gekoppeld. En sindsdien spreken ze elke week 1 keer met hun maatje af. Het gaat zijn een paar verplichte activiteiten die ze moeten doen, dat is bijvoorbeeld een sociale netwerk cirkel maken. Dan kijken he wie staat er om jou heen qua buurt, familie en vrienden. En als daar gaten zijn kan je kijken hoe je ervoor gaat zorgen hoe het netwerk groter wordt. Uh 1 verplichte activiteit is bij de jongeren thuiskomen om te eten, kijken wat is de thussituatie en in de buurt kijken wat er allemaal is te doen. Kunnen we kijken of we daar samen ergens naartoe kunnen gaan. Misschien naarder tijd zelfstandig naartoe. Ja dat soort

activiteiten doen ze eigenlijk altijd. Er zijn een paar intervisie bijeenkomsten als maatjes, er zijn groepsbijeenkomsten, dan gaan we met de hele groep iets doen bowlen of iets anders dus dat is ook wel heel leuk. Ja de maatjes maken elke keer een verslag daar krijgen ze feedback op. Ja het is gewoon supermooi.

Ja het werkt dus echt heel goed als ik het goed begrijp?

Ja het werkt super goed, het is echt een schot in de roos eigenlijk. Ze zijn echt blij. In het begin was het gewoon, ja heel veel mensen hadden zich aangemeld. De mentoren hadden gezegd ah doe dat. Maar nu als ik op school loop. Jongeren die zich nog niet hebben aangemeld, mevrouw mag ik ook nog een maatje. Nu hebben ze echt pas een idee wat de inhoud. Er zijn zulke mooie voorbeelden. Een meisje die op school bijvoorbeeld, een meisje met mooi lang haar en erg ongeïnteresseerd, ik was ook verbaasd dat ze zich had aangemeld. Maar toen het eerste contact dan lees ik in die verslagen terug, het is een beetje stroef en ze wil alleen maar koffiedrinken in het news café. Ik weet ook niet wat ik daarmee moet en in 1 keer begon ze te ontdooien, toen ook zomaar te huilen ineens, ja op school begrijpt niemand mij. Maar dan is het toch fijn dat er een maatje is die naar je kan luisteren, of die met je mee kan gaan naar de meeloopdagen van het mbo want straks moet je het helemaal alleen doen. Want ja soms is het best wel spannend om alleen naar een meeloop dag te gaan. Soms heb je gewoon even iemand die ja gewoon met je mee gaat. Er is nu een maatje die vrijwilligerswerk gaat zoeken voor zijn maatje omdat die meer met andere mensen in contact wil komen. Met ouderen koffieschenken kan die beter Nederlands leren praten. Ze gaan cv's maken voor bijbaantjes. Maar heel vaak is het gewoon luisteren naar elkaar, lachen, huilen samen. Veel zijn ook al bij de jongeren thuis geweest. Meestal worden ze met hun gezin super gastvrij onthaalt, met eten enz. Het is voor de maatjes ook echt wel een eye opener. Wat gebeurt hier eigenlijk en naja zo had ik helemaal niet aangekeken tegen nieuwkomers. Je hoort natuurlijk wel allemaal verhalen. Dus ja voor hun is het ook wel een eye opener, ik hoop ook dat dat een stukje van de integratie wel bevordert. Kijk als zij ook verhalen delen over wat zij horen over deze jonge nieuwkomers dat ook andere mensen de verhalen horen, he dit is er aan de hand, er gebeurt zoveel en ook alle verhalen die je hoort op het nieuws met de bootvluchtelingen, soms lijkt het best wel ver weg hoe heftig ook maar dat zijn gewoon deze jongeren en die maatjes horen dat ook allemaal, ze zijn vrij open op gegeven moment dus ja er gebeuren heel veel dingen. Ik had eigenlijk niet verwacht, tuurlijk het was vorig jaar positief, maar dat het zo positief was dat als het nu is had ik echt niet verwacht. Een jongen die heel verlegen was en eerst bijna niks durfde te zeggen die is nu gekoppeld aan een jongen die eerst de alo heeft gedaan en nu social work, die appte me laatst uit zichzelf he we hebben morgen afgesproken, neem jij een voetbal mee/ dat is echt gewoon een doorbraak, ik kan zoveel voorbeelden noemen, het is echt gewoon super.

Binnen de organisatie van Solidair Groningen en Drenthe, zijn er nog meer projecten voor vluchtelingen en asielzoekers?

Uh, ja ik doe zelf wel andere projecten maar dat heeft niet zozeer met vluchtelingen te maken maar we hebben een paar maanden geleden ook met Groningen verwelkomt, hebben we samen gewerkt aan het opbouwen van communities in de stad Groningen, daar heb ik ook in bijgedragen.

U heeft het over integratie, dat ze bijvoorbeeld Nederlands willen leren, vind u dat ook echt factoren die bijdragen aan de mate van integratie?

Uh, ja nou we hebben eigenlijk ook in het project. Kijk het is een integratie, dat binnen het project ze beter integreren hopen we natuurlijk wel dat ze ook wel staat ook wel in onze doelstelling. Maar dat is natuurlijk heel lastig om dat te meten in zo'n traject. We hebben eigenlijk gezegd dat binnen dit project dat eigenlijk sociaal cultureel wel het emotioneel kapitaal versterkt wordt. Dus sociaal dat is breder netwerk krijgen waar ze op terug kunnen vallen.

Cultureel is dat ze en de taal beter leren en beter van Nederlandse rituelen en gebruiken weten. En emotioneel is dat ze meer zelfvertrouwen krijgen, als je meer zelfvertrouwen hebt naja dan uh dan durf je ook meer. Ja dus ik denk die drie dat denk ik echt, dat denk ik echt. Op dat sociaal cultureel en emotioneel kapitaal vlak daar hebben we eigenlijk het hele project omheen gebouwd, ook met die verplichte activiteiten, dus daar is eigenlijk op gebouwd. En uhm wij denken dat die drie factoren bijdragen aan integraties, dus ja.

Kunt u, het is heel moeilijk, maar kunt de mate van integratie een cijfer geven van 1 tot 5? In het algemeen zeg maar hoe goed het werkt.

Oe dat is wel heel lastig, kijk vorig jaar hebben we een pilot gedaan, daar vind ik heel lastig om daar überhaupt een cijfer over te geven, en nu zitten we nog midden in het traject. Ik denk dat dat sowieso lastig is überhaupt een cijfer te geven. Maar ik denk dat het wel, met 5 als hoogste. Dan denk ik wel een 4 bij de meeste. Het is tot nu een korte periode. Voor elke jongere in de leeftijd van 12 tot 18 jaar is het een cruciale periode, middenin je identiteitsproces. Je moet onderzoeken wie je bent en wat je wil worden, dat is voor deze jongeren niet anders. Maar deze jongeren hebben ook te maken met integratie en een traumatisch verleden en uh ik denk dat alles wat er nu in deze periode gebeurt ontzettend waardevol is. Sommige blijven trouwens ook na de periode maatjes van elkaar want dat zijn echt vrienden geworden dus dat blijft ook. Ja ik denk dat dat ontzettend waardevol is.

Zeker, dat denk ik ook. Uhm werkt het ook eens niet, een maatje? Is dat wel eens voorgekomen?

Kijk hoe het afloopt kunnen we niet zeggen maar ik heb wel koppelingen gehad die ik heb losgebroken zeg maar dus eh, ja ik denk dat het een op dit moment dat misschien 1 maatjeskoppel misschien niet helemaal loopt, maar de rest wel. Ik heb op dit moment 39 koppelingen. En uh maar ja het was wel kijk op gegeven moment dan koppel je iedereen en na het koppelen begint eigenlijk het oplossen van de problemen. Ja ik denk dat ik oer het algemeen, het ging meteen vrij goed. Ik denk dat ongeveer 80% meteen goed liep. Maar die andere dat andere percentage hebben we wel wat werk aan gehad, dat was heel wisselen hoor. Dat heeft heel veel te maken met de jonge nieuwkomers. Niet komen op afspraken of veel te laat komen, daar besteden we ook wel aandacht aan. In de culturele communicatie. Maarja goed sommige soms wordt een beetje te vervelend en dan blijkt dat het verzuim hoog is, dat zijn gewoon problemen ja daar heb je gewoon mee te maken, maar goed dat maakt het ook wel weer lastig omdat studenten ook aan hun stage uren moeten komen. Dus dan moet je wel weer passen en meten hoe ga je dat weer oplossen vaak hebben ze binnen organisaties ook weer andere dingen dus dat vindt dan ook wel weer zijn weg. Ik heb alweer mensen opnieuw gekoppeld. Ik had een jongen die kon niet zo goed Nederlands die kwam uit Turkije toen heb ik hem aan een maatje gekoppeld die zijn ouders komen uit Turkije, dus die sprak ook wel een woordje Turks. Ik dacht dat is goed, maar uiteindelijk bleven ze alleen maar Turks praten, aar toen had het maatjesidee niet zoveel zin dus die heb ik ook weer losgekoppeld. Dus ja ik ben wel wat aan het. En ook vanuit de Hanze hogeschool zijn alle maatjes vanaf het begin af aan gebleven, dus dat is gewoon 1 groep gebleven. Maar van de tweede groep is veel wisseling geweest, dat was de mbo-groep vooral. Die zaten allemaal in het eerste jaar en veel hadden in februari zoiets van ik kan nog switchen dus die gingen veranderen van opleiding, die hebben dan een andere stage. Het loopt niet allemaal super.

Als u bijvoorbeeld die voorlichtingen geeft op het isk, merkt u dan ook dat de mensen die heel enthousiast zijn zich aanmelden en dan juist degene die zich niet melden degene die zich niet melden ook wat minder geïnteresseerd zijn?

Nee, want ik heb wel eens verbaasd in die intakegesprekken, daar was iedereen echt heel erg enthousiast. Ik zit dan even alleen met zo'n jongere. Dan moet ik altijd even kijken als het een keer niet zo goed loopt. De maatjes zijn natuurlijk ook gewoon studenten en die hebben ook

ineens te maken met intercultureel iets. Hoe ga je daar mee om. Het is altijd even zoeken waar ligt het aan. Maar soms is het ook, de jongeren van de isk zijn ook gewoon pubers en ook nog met een traumatisch verleden. Er gebeurt gewoon zoveel in die koppies.

Zeker. Ik weet dat het niet uw expertise is maar over het huisvesting gedeelte, maar ik dan zeg maar onderzoek naar het soort huisvesting, bijvoorbeeld of ze dichtbij elkaar wonen of juist heel verschillend, in het centrum of buitenwijken, of u denkt dat dat zeg maar een invloed kan hebben op de mate van integratie?

Wat ik weet is dat de jongerengroep die zich bij mij heeft aangemeld dat die heel gevarieerd gespreid wonen zeg maar. Ook veel in pleeggezinnen of in zo'n woongroep: Vijuna Dat is voor jou wel heel interessant om daar te vragen. Zij bieden huisvesting aan alleenstaande minderjarige asielzoekers in de stad Groningen en daar zit ook begeleiding op. Een aantal jongeren woont in zo'n woongroep als ze alleen zijn gekomen. Of in pleeggezinnen, want als je onder de 18 in Nederland bent gekomen mag je niet alleen wonen dan moet je onder voogdij gesteld worden. Ja dus een heel aantal, want ze gaan naar de isk in Groningen, dus ze wonen allemaal in de buurt van Groningen, de meerderheid woont in het centrum, een paar wel echt bij elkaar, maar dat komt dan waarschijnlijk of dat ze in hetzelfde pleeggezin wonen of uit dezelfde familie komen of in dezelfde woongroep zitten. Ik heb wat uit Erum, Hoogkerk, de stad Groningen, Hoogezand, Roden en Zuidlaren. Dat is denk ik een beetje, ja. Ja of dat invloed heeft op de mate van integratie, nee dat vind ik moeilijk om te zeggen. Het is wel zo dat als ze meer bij elkaar blijven het iets moeizamer gaat denk ik. Dan is toch het gemak om samen een andere taal te spreken dan Nederlands. Maar juist als ze in een pleeggezin wonen krijgen ze meer Nederlandse normen en waarden tot zich. Dus ik denk wel dat de soort huisvesting een invloed heeft op de mate van integratie, maar het kan wel beide positief en negatief zijn.

Nou ik denk eigenlijk dat dat het dan was. Ik wil u graag hartelijk bedanken voor uw medewerking en uw expertise over dit onderwerp.

Nou graag gedaan hoor. Ik vond het interessant om over te hebben en ik hoop dat je er wat aan hebt.

Interview Humanitas

Ik zit in het derde jaar van de studie Sociale Geografie en Planologie. En nou je mocht een heel breed thema kiezen dus toen heb ik voor dit gekozen en mijn onderzoek is dan wat precies de relatie is tussen de soort huisvesting dus bijvoorbeeld waar vluchtelingen wonen, waar ze wonen of ze dicht bij elkaar wonen of juist bij elkaar vandaan. En of dit invloed heft op de mate van integratie, maar het kan ook andersom zijn natuurlijk. Dat de integratie invloed heft op de soort huisvesting. Mijn onderzoek is dan welke kant die relatie op gaat. Tot hoeverre ze tot elkaar staan. Uh nou ten eerste wat is precies het doel van jullie organisatie en dan op het gebied van maatschappelijke begeleiding voor de vluchtelingen.

Uh ja de maatschappelijke begeleiding dat is zeg maar het doel en wat houdt dat dan in. Je hebt verschillende elementen uh waar onder huisvesting maar ook hun inkomen creëren als ze een huis hebben gevonden dus eigenlijk alle financiële zaken. Administratie op orde hebben, verzekeringen enzovoort, toeslagen dat die basis gelegd is de praktische zaken en vervolgens richten we ons mee rop de lange termijn doelen die de mensen hebben. Om echt te kunnen integreren en participeren in Groningen, dat zijn de zaken als geschikte baan vinden of vrijwilligerswerk of een participatiebaan of een cursus of een opleiding doen. Ze moeten ook hun inburgering halen dus op alle leven gebieden ondersteunen wij bij Humanitas dat doen we op verschillende manieren maar we, dit is natuurlijk een vrijwilligersorganisatie dus dat wordt dus ook gedaan door vrijwilligers en uhm ze kunnen dus een individuele coach krijgen die met

hen op pad gaat en ze ondersteunt bij alle doelen van de maatschappij. Maatschappelijke begeleiding. Heel in het kort

En uh hoe is het precies tot stand gekomen en wanneer ongeveer?

Het is uh officieel naja, maatschappelijke begeleiding wordt al 30 40 jaar uitgevoerd. Alleen er wordt telkens een andere naam aangegeven. Uhm maar het idee is eigenlijk om mensen te helpen integreren in de samenleving en in Groningen stad heeft Humanitas dat opgericht in de jaren 90 zeg maar. Oorspronkelijke idee komt al uit de jaren 70 om mensen te helpen een plek te vinden in Nederland.

Is het de laatste jaren dan meer geworden omdat sinds 2013 meer vluchtelingen zijn bijgekomen?

Nee dat kun je niet zeggen, het gaat met golven in de jaren 90 had je grote golf Joegoslaviërs in Nederland. Dat waren misschien nog wel meer dan de afgelopen jaren Syriërs die er zijn gekomen. Zoals je ziet telkens verschillende ontwikkelingen in de bevolkingen die komen. De ene keer is de golf laag en de andere keer wat hoger. De afgelopen 5 jaar zijn binnengekomen die was nog vrij groot.

Ja en u noemde net bijvoorbeeld dat jullie helpen met huisvesting en op wat voor manier doen jullie dat dan?

Uhm nou op het moment dat ze een vergunning krijgen en ze worden gekoppeld aan Groningen dan krijgen wij een signaal en dan nodigen wij ze uit voor een intake en doen een inschrijving bij woningnet. Vervolgens krijgen we urgentie van de gemeente en uh dan krijgen ze een account en daarmee kunnen zij drie maanden eigenlijk een geschikte woning vinden. Uhm mocht er meer tijd nodig zijn omdat het een groot gezin is kan er verlenging op komen maar in principe is het de bedoeling dat ze zo snel mogelijk uitstromen uit het AZC en echt gaan wonen. Dus iedere week dan gaan ze zelf reageren op de woningen of als zij laaggeletterd zijn of om een andere reden dat zelf niet kunnen doen dan doen wij het voor ze en we reageren op woningen die voldoen aan de voorwaarde, het aantal kamers, de wijk, het aantal gezinsleden. De huurprijs niet te hoog is zodat ze huurtoeslag kunnen krijgen en ja dat soort voorwaarden moeten ze aan voldoen.

En wat voor woningen komen ze dan uiteindelijk op uit, waar gaan ze dan precies wonen?

Uh nou de jongere mensen moeten in jongeren woningen. Wat je kan zeggen is soort woning of huurprijs is gekoppeld aan inkomen. Inkomen hoe hoger je huur hoe meer kamers je kan huren. Je krijgt bijna geen uitkering of inkomen, moet genoeg nemen met een kamer ergens in de stad. Een gezin met drie kinderen hebben meer bestedingsruimte kunnen in grotere woningen komen. Er zit een hele rekensom aan vast en ook aan de urgentiepunten.

Mogen ze dan zelf kiezen waarin Groningen?

Uhm ja, opzich, nou zijn er veel contact geweest met de gemeente en de woningbouwverenigingen zij willen een verspreiding van de nieuwkomers zodat ze niet allemaal in 1 wijk of 1 straat komen maar dat zij zich ook goed mengen onder de Nederlanders. Er zijn woningen daar mogen ze niet op reageren dan geven we ze een lijst mee. En uhm dan kijken ze op woningnet en sommige mogen ze dus niet op reageren omdat daar al genoeg stathouders wonen in die straat en op dat moment kunnen ze daar dan niet bij komen en dat is eigenlijk vanuit de gemeente en woningbouwverenigingen zo. Dat ze goed verspreiden in de stad en ik wil ook nog benoemen dat deze werkwijze dat zij een urgentie krijgen, woningnet account dat ze zelf kunnen kijken dat in de rest van Nederland. Dit is uniek in Nederland want dat wordt normaal gesproken niet gedaan. In andere steden is er gewoon een gesprek met de

woningbouw, ze zeggen nou wij hebben een woning vrij, welke mensen hebben jullie en dan maken ze een match. En dan krijgen de mensen gewoon een woning aangeboden. Nu hebben ze wel in die zin Groningen, is daarin echt uniek dat zij zelf kunnen kijken. Als de woning voldoet mogen ze hem ook niet weigeren, ze hebben er zelf voor gekozen. Ze mogen niet zeg maar, als je bijvoorbeeld aan het aantal kamers, zeg maar nee we willen dat toch niet, tenzij ze echt een gegronde reden hebben, om bijvoorbeeld medische reden dat ze dichtbij een ziekenhuis moeten. Als ze zeggen nou het is te ver fietsen dat wordt dan afgewezen, dan moeten ze eigenlijk accepteren.

En vindt u een goed concept dat ze bijvoorbeeld of sommige plekken niet mogen wonen dat het juist verspreid moet?

Dat ligt eraan met welke ogen je ernaar gaat kijken, wat vind jij daarvan?

Ik weet het nog niet, ik denk dat na mijn onderzoek of het dan echt invloed heeft, dat je er dan misschien wat meer over kan zeggen.

Het neigt naar discriminatie. Wij moeten het eigenlijk uitvoeren in die zin, wij hebben daar geen zeggenschap over, maar het is niet altijd fijn dat we moeten zeggen, nee dat is eigenlijk een woning die verboden is voor jullie. Maar iemand die wat langer in Nederland is die mag er wel wonen. Dus dat is eigenlijk wel gek he.

Ja dat vind ik ook, ik had er eigenlijk nog niet eerder van gehoord moet ik eerlijk zeggen.

Weet je als je gericht gaat toewijzen dan ga je er gewoon wonen en klaar, dan valt het eigenlijk niet op. Ons valt dat op, omdat wij toch een behoorlijke lijst hebben, ik denk dat er 30 op staan, een heel a4'tje vol, daar mogen ze eigenlijk niet op reageren. Ze kunnen er wel op inspelen maar ze krijgen het toch niet. En daar zien we heel veel verschil in. 1 is er wonen heel veel migranten in de regio en de andere heb je bijvoorbeeld een drugsprobleem in Beijum. Ze willen geen kwetsbare groep erbij groepen, met de reden we willen geen overlast of problemen veroorzaken dus het lijkt ons niet handig dat een kwetsbaar persoon daar komt te wonen. Dat kan ook de reden zijn.

In welke wijken en welke plekken komen ze dan ongeveer uit?

Allesbehalve Beijum en Lewenborg. Ook wel maar minder, en zuid ook niet. Maar veel Korrewegwijk, Paddepoel, Selwerd, soms vinkhuizen, uhm waar weinig echt hier in de stad en oosterparkwijk. Er wordt vaak gezien als je geografisch gaat kijken, ze komen allemaal in een sociale huurwoning en de meeste sociale huurwoning zijn in de arme wijken. In de oude wijken zeg maar en als je naar zuid gaat kijken zal je toch veel koopwoningen en nieuwbouw zien. Daar worden ze al eigenlijk op uitgesloten. Als je naar Lewenborg en Beijum gata vinden de meesten toch net iets te ver, zelfde geldt voor Hoogkerk, daar worden wel veel woningen aangeboden, goedkoop vooral maar men vindt dit net iets te ver om daar uit de stad te gaan, dus het is wel gericht op het centrum. Als je bijvoorbeeld inburgering moet volgen, ja dat zit in de stad.

En uh, dan waar ze uit kunnen kiezen is dat dan soms wel dichtbij elkaar, komen ze wel eens bij elkaar te wonen?

Hmm nee, als je familie hebt dan zijn ze wel geneigd om in dezelfde wijk te zoeken, de straat wordt lastig maar wel in dezelfde wijk te zoeken omdat men dat gewoon gewend is maar niet heel bewust. In Groningen is alles binnen een halfuur bereikbaar. Het lukt ook niet altijd, soms kunnen ze hun voorkeur aangeven en maar het is niet reëel dat dat mogelijk is dus dat hangt ook echt af van hoeveel tijd ze nog hebben en welke woning er online staan. Als er bij COA een vergunning krijgen hebben ze binnen 5 dagen een huisvestingsgesprek met ze, dan kijken ze, is

er eventueel een binding ergens en zijn er nog andere zaken die met huisvesting belangrijk zijn. Dan kijken of ze bijvoorbeeld een aangepaste woning nodig zijn, of een zus hebben die een mantelzorger nodig is die eigenlijk in de buurt moet wonen. Als dat advies positief is moeten we daar eigenlijk aan voldoen. Als iemand zo'n advies een SMA, dat niet heeft dan kunnen we dat niet altijd rekening mee houden, het is niet verplicht of noodzakelijk dat iemand. We kunnen wel kijken of zijn voorkeur toevallig er is maar als het niet er is dan is het niet altijd mogelijk.

Is het moeilijk voor sommigen om een huis te vinden?

Grote gezinnen en aangepaste woningen. Over het algemeen lukt het nog steeds, maar dan met alle voorwaarden en wensen en mogelijkheden, lukt het om binnen 3 maanden een woning te vinden. Maar grote gezinnen, Groningen is niet voorbereid op grote gezinnen. Als je een 3 kamer woning vindt dan is dat al groot. Dat wordt heel moeilijk en de grootste groep die op dit moment in de AZC zitten zijn de grote gezinnen, dus dat is lastig. En aangepaste woningen is ook erg lastig, als ze een rolstoel hebben, die zijn vaak schaars, heel weinig doorloop. Die redden het eigenlijk bijna nooit binnen 3 maanden, die moeten echt geluk hebben.

Die moeten dan gewoon wachten tot er een woning beschikbaar komt?

Ja die moeten in het AZC wachten. Helaas wel. Uit de gemeente wordt gestimuleerd ja je moet hier wonen, dat is eigenlijk wettelijk opgelegd. Je moet er een huis voor vinden maar wat je vaak wel ziet gebeuren dat er verschuiving van gemeentes plaatsvindt. Dat je op gegeven moment, als er nog steeds geen woning is, waar is dan wel een plek te vinden. Nu is bijvoorbeeld een project in Limburg voor grote woningen voor grote gezinnen. Maar in principe moet je in Groningen zoeken eerst. Als je mentaal hebt voorbereid op Groningen dat je dan toch helemaal naar Limburg moet is lastig, maarja het komt voor.

Nou dan nu over de integratie, wat denkt u dat de factoren zijn die bijdragen aan de mate van integratie?

Dagbesteding, dat ze echt of werk of opleiding, sociaal netwerk, dat ze de deur uit gaan. Iets hebben waarvoor ze de deur uitgaan, dat ze dag invulling hebben. Ik denk dat dat, mee kunnen doen. Hoe groot of hoe klein, als huisvrouw, nareiziger dat ze gewoon bepaalde activiteiten hebben voor zichzelf of dat ze, ergens afspraken hebben, ik denk dat dat wel de mate van integratie wel beïnvloed en wel heel belangrijk is daarin.

En heeft bijvoorbeeld het spreken van de Nederlandse taal ook invloed?

Dat is een voorwaarde om mee te kunnen doen, in Groningen hebben we het voorrecht dat we heel veel internationale studenten hebben waardoor Engelssprekenden het toch iets makkelijker hebben. Het opent deuren. Het is de basis.

Helpt u ook met de Nederlandse taal spreken?

In principe wordt de Nederlandse bij het inburgeren. Bij een van de ROC's of bij een taalaanbieder die in Groningen zit. Op een moment dat je met je inburgering bezig bent kan je bij Humanitas een coach krijgen en die probeert het proces van inburgering te ondersteunen en te versnellen. Uiteindelijk moet je het wel zelf doen. Als je taal mee neemt in de straat of in het vrijwilligerswerk of op school dan kan je oefenen. Ze hebben eventueel taalmaatjes als je naar school gaat en als je bezig bent met je inburgering. Maar er zijn ook taalcafe's die zijn voor iedereen toegankelijk. Dus er zijn wel, er is wel heel veel aanbod in Groningen, waar ze de taal kunnen bijspijkeren, naast inburgering.

Zijn er ook veel mensen al op zoek naar werk? Of hebben veel mensen al werk?

Het grootste gedeelte van onze klanten willen werk uiteindelijk, in ieder geval de mannen. De orthodoxe Syriërs, daar is een heel duidelijke rolverschil tussen man en vrouw. Man gaat werken en vrouwen blijven thuis. Maar bij anderen zien we dat vrouwen ook willen werken. De meeste willen gewoon aan het werk.

Helpt u daar ook?

Nee, onze vrijwilligers die een individuele coach zijn die kunnen wel zeker als iemand wat wil mee gaan naar een uitzendbureau of het opstellen van een cv of dat soort stappen, in die zin zijn re-integratie coaches bij de gemeente. Iedereen die in de bijstand zit heeft een integratie coach, die kijkt wat zijn je capaciteiten en wat zijn je ambities, wat is er mogelijk enzovoort. Dus vanuit dat kader besturen zij dat zeg maar aan en de vrijwilliger staat echt naast de nieuwkomers en die kijkt, wat wil je? Er zijn wel projecten zoals taal en toekomst, dat is dan 20 weken eigenlijk, zowel de taal als een hulpvraag als iemand een baan wil zoeken of een opleiding wil gaan doen. En dat ze dan heel doelgericht bezig gaan. Dit is wat ik wil en hoe ga ik dat dan bereiken. 20 weken lang gaan ze dan sollicitatietraining doen, hoe presenteer ik mezelf dus dat is wel heel erg gericht daarop. Maarja het is geen core business van ons. Het mooie van werken met vrijwilligers is dat ze vanuit hun eigen achtergrond werken, als iemand een docent is geweest zullen ze veel meer op de taal gericht zijn en minder op werk. Terwijl iemand die arbeidsconsulent is geweest bij de gemeente, die is veel meer arbeidsgericht. Dat maakt het mooi voor ons naar wat nou de juiste match is voor de deelnemer en vrijwilliger, wat past bij elkaar en hoe ga je dat aan elkaar koppelen en hoe ga je dat stimuleren. En hier zijn ook heel veel trajecten die parallel lopen, wat het afhankelijk maakt in welke fase zich iemand bevindt. Wij hebben vaak met mensen te maken in de eerste fase, dus vooral de praktische zaken. En uhm pas als de basis gelegd dan zie je dat mensen als ze thuis zitten als ze tot rust komen dan gaan nadenken, ik ben er ik hoef niet meer terug en het is oke, dan gaan ze nadenken over de toekomst meer en dat ze in die fase komen oh oke ik g nu echt solliciteren, dat is niet in het begin, dus de vraag is wie is dan om hun heen, is er een coach of een gezinslid die ze daarbij kan helpen, dat is de piramide van Maslow, de basis dan kan je vandaar zelfontwikkeling.

Ik weet niet of u dit dan weet maar denkt u dat integratie altijd lukt?

Dat is maar net wat je integratie vindt. Integratie kan zijn als iemand boodschappen kan doen, dat kan voor iemand al integratie zijn, als diegene zich verstaanbaar maken. Dat kunnen vormen van integratie zijn. Wij hebben, vanuit een westerse blik, dan is het dat iemand kan bijdragen aan de samenleving, dat is voor heel veel mensen te veel. Ja ik merk wel er is wel natuurlijk een verschil in integratie, assimilatie dus hebben we integratie, behouden ze hun eigen cultuur, maar integreren ze wel dusdanig in de samenleving dat ze zich kunnen integreren. Voor beide groepen eigenlijk prettig is en ik denk inderdaad in hoeverre is dat dan, maar toch zien we wel veel dat het op zich als er niet grote obstakels zijn dat die in bepaalde maten wel lukt. Maar volledig assimileren, dat is een stuk moeilijker, ik denk ook niet dat dat in de huidige politiek een streven is.

Verschilt het ook dat als iemand alleen is gekomen of met een groot gezin?

Het verschilt denk ik heel erg, je moet kijken naar hoe iemand kan leren. Als iemand alleen komt en bijvoorbeeld een Syriër die heel hoog is opgeleid, en die gaat naar het taalcentrum van de universiteit dan zie je om diegene heen een ander netwerk ontstaat. Als je naar de inburgering gaat kom je in een klas van 15 mensen en daar zijn wel veel Syriërs en dan is die integratie of die vermenging met andere culturen veel moeilijker.

Dus de sociale contacten met Nederlanders zijn dus zeg maar heel erg belangrijk?

Soms horen we ook wel dat onze vrijwilligers de enige Nederlanders zijn waarmee ze contact hebben, dus dat is wel heel erg belangrijk dat ze dat hebben.

En hoe komen ze dan bijvoorbeeld nog meer aan die sociale contacten?

Om mee te doen, vrijwilligerswerk. Veel Eritrese jongens gaan voetballen. Vooral in contact komen op verschillende plekken. Het ligt er vooral ook heel erg aan karakter eigenlijk wat we juist ook soms zien, is dat mensen die Engels kunnen veel slechter Nederlands leren. Dat is iets wat me opvalt dat als ze hoogopgeleid zijn dat ze minder snel soms genoeg nemen met banen onder hun niveau, we willen ze vaak ook wel hier hetzelfde werk uitoefenen, terwijl als iemand wat lagere opleiding heeft die wil dan wel eigenlijk wel alles aannemen maar ja dat heeft allemaal voor en nadelen. Dat zijn allemaal, ja ik vraag me af of daar iets over te zeggen is, over een bepaalde groep, ook over Syriërs hangt compleet af wat hun achtergrond is, komen ze van de stad of van het platteland, spreken ze Engels of niet, hebben ze een opleiding gehad of niet, welke religie hebben ze, dat heeft soms ook wel invloed op hun netwerk, wat voor netwerk hebben ze. Dus dat zijn allemaal factoren ja daar kan je niet, dat is echt wel een gevaar met generalisatie zeg maar. Ook binnen de groepen Syriërs of Eritreeërs, is er ontzettend veel diversiteit, dat is iets wat ik iedereen keer tegen kom.

Het is dus voor iedereen heel individueel?

Ja het is maatwerk, soms heb je in je achterhoofd dan kan ik een beetje hier aandenken, altijd geen aannames doen, altijd navragen.

Is het dan ook moeilijker om ze te helpen? Want voor iedereen is het dan anders.

Het maakt het veel spannender voor ons om ze te helpen en veel uitdagender. Niet per se moeilijker ik denk juist interessanter en uh ja juist ook goed dat er diversiteit is, ja absoluut. Je ziet ook dat daardoor mensen die hier al wat langer zijn. Dat is best wel een hele hechte gemeenschap, ondanks de verschillen, ze hebben wel hetzelfde pad bewandeld. Dus je ziet dat ze elkaar wel ondersteunen.

Uh hoe ziet u het toekomstperspectief van de organisatie van het maatschappelijke werk?

Er zijn 2 dingen als je heel sterk gaat bekijken, wij leven met een subsidie en subsidie wordt beïnvloed door het aantal instroom wat de gemeente Groningen krijgt. Dat houdt in dat er zijn nog 5000 mensen in het AZC zitten te wachten op een woning. Dat moet verspreid worden over Nederland, dat houdt technisch in dat er nog 50 mensen nog naar Groningen komen dat dat veel is. Daar kunnen wij niet van bestaan. Dus als je het heel slecht gaat bekijken dan hebben wij geen bestaansrecht. Maar we hebben in de afgelopen jaren hebben wij 1200 mensen opgevangen, die 1200 mensen komen nog steeds vragen naar Humanitas, omdat wij vaak als enige organisatie bekend zijn. Het wijkteam kunnen ze op terug vallen en de sociale dienst. Daarnaast zijn wij een organisatie die altijd gaat kijken waar is de vraag. Als we de vraag bij de deelnemer legt dan zullen we dat nooit weigeren. Dus dat is ons bestaan. Meegenomen dat er allemaal ontwikkelingen gaande zijn op het gebied van hulpverlening aan deze doelgroep. Richt op toekomst wordt veranderd, dat heeft allemaal invloed op ons bestaansrecht. In Groningen zijn wij de enige organisatie die onze doelgroep goed kunnen helpen. Het is eigenlijk heel dubbel denk ik he, wij willen natuurlijk dat er minder vluchtelingen zijn, maar dan houdt het bij ons eigenlijk op. Wij zijn volledig afhankelijk van de instroom en de subsidies die daaraan vastzitten. Dus het is eigenlijk heel dubbel.

Ja snap ik. Nou dan nog de belangrijkste vraag eigenlijk, wat denkt u dat de relatie is tussen de soort huisvesting en de mate van integratie? Of dat het überhaupt een verband heeft?

Het heeft een verband, uhm ik weet niet precies hoe maar het heeft met elkaar een verband. Als je naar een wijk als Beijum gaat kijken. Beijum heeft een hele sterke binding met elkaar als wijk en daarin zie je dat iemand die nieuw binnenkomt in de wijk heel snel wordt opgenomen in de wijk. Er worden heel veel activiteiten in de wijk georganiseerd waarin mensen mee kunnen doen, als je dat bijvoorbeeld gaat afzetten tegen een wijk als Hoogkerk, dat is veel afstandelijker, dat is een sociaal arme wijk, maar daar is de sociale binding in de wijk veel minder waardoor ze minder snel integreren. Dus er is een verband maar of dat nou het beslissende verband is nee. Zo zie ik het ook bijvoorbeeld bij het Floreshuis in Korrewegwijk, dat wordt ontzettend veel aangeboden en heel veel activiteiten en een spreekuur, dus dat is best wel bekend onder de mensen die daar wonen, die gaan daar best vaak heen wat ik hoor. Dus als je daar woont dan heb je dat, maar stel dat je dan een van de weinigen bent die in zuid woont heb je dat eigenlijk niet. Het heeft wel invloed maar wij kunnen niet zeggen dat, dat is moeilijk om te zeggen dat ze dan meer integreren. Wij hebben een buurvrouw die heeft een klein kind, een baby en die buurvrouw heeft ze helemaal daarover ontfermt, meegenomen naar het ziekenhuis enzovoort, enzovoort. Vervolgens hebben we aan de andere kant en die woont naast een racist op zijn minst, en die kijkt daar anders tegenaan. Buren kunnen heel veel doen.

Dus dat contact met buren is heel belangrijk?

Er zijn gewoon heel veel factoren die meespelen. En uhm ik denk dat het ook factor is, dat nareizigers. Wat we soms ook zien dat bijvoorbeeld kinderen, minderjarigen die worden opgevangen door Midos, dan komen daarna de ouders en dan gaat het kind voor ze vertalen en regelen, enzovoort. Maar dat heeft denk ik ook wel invloed op hun intergratie terwijl als zij als gezin samen dat de ouders veel moeten uitzoeken en hetzelfde als met een vrouwelijke nareiziger of andersom dan merk je ook dat degene die als in Nederland is het alleen heeft moeten doen en veel weet en dat de nareizigers veel minder gaan leren, ik denk dat dat ook wel invloed heeft. En naast waar ze gaan wonen dat die samenstelling ook invloed heeft op de mate van integratie.

Oke, ik denk dat dat het eigenlijk was. Ik heb heel veel aan jullie informatie gehad.

Interview via telephone Gemeente Groningen

Nou, ten eerste hartelijk bedankt dat ik u mocht interviewen. Ik ben dus Sarah en doe mijn bachelor scriptie over wat precies de relatie is tussen huisvesting en de mate van integratie van vluchtelingen. En daarover zou ik u nu wat vragen over willen stellen.

Ten eerste, wat is precies het beleid van de gemeente Groningen als het gaat om de huisvesting van vergunninghouders?

Nou in Groningen is het zo dat vergunninghouders urgentiepunten krijgen. Met deze punten gaan ze op zoek naar een geschikte woning. Dit doen ze op Woningnet. Op Woningnet staan alle corporatiewoningen op. In tegenstelling tot sommige andere gemeenten wijzen we geen woningen aan, maar geven we vergunninghouders zelf de mogelijkheid om te zoeken. Ze hebben hier 3 maanden de tijd voor, hierna gaan we wel gericht woningen aanbieden. Humanitas zorgt voor ondersteuning bij het gebruik van Woningnet en het zoeken naar een geschikte woning. Humanitas is een organisatie die vergunninghouders help op meerdere manieren, dit is misschien ook een interessante organisatie om te gaan bekijken.

U had het over urgentiepunten, maar waarop is het aantal punten gebaseerd? En hoe werkt dat systeem dan?

Dit puntenaantal is gebaseerd op het type gezin, zo krijgt een groter gezin meer punten. Zij hebben in principe een grotere woning nodig dan bijvoorbeeld iemand die in zijn eentje is. Het

aantal punten bepaalt daarom de soort huis. Dit betekent dat als je meer punten hebt, je ook keuze hebt uit meer huizen, en ook vooral iets ruimere huizen.

Ah oke, en waar wonen de vergunninghouders in de gemeente Groningen precies? Wonen ze juist dichtbij elkaar of juist gespreid en dat soort dingen?

We zien dat der vergunninghouders verspreid over de gemeente Groningen wonen. Je ziet natuurlijk wel een trek naar bepaalde type woningen en wijken, bijvoorbeeld de oude wijken. Met de uitkering die ze hebben kiezen vergunninghouders vaak voor de goedkopere woningen. Humanitas heeft hier bij het gezamenlijk zoeken aandacht voor en probeert hier voor spreiding over de gemeente te promoten. Neemt niet weg dat het type woning waar men naar op zoek zit vaak geclusterd in een aantal wijken zit.

Waarom denkt u dat ze naar die bepaalde wijken trekken?

Dit heeft vooral met geld te maken. De vergunninghouders trekken bijvoorbeeld naar wijken zoals de Korrewegwijk. Hier zijn gewoon de wat goedkopere woningen.

En waarom promoot Humanitas juist de spreiding?

Humanitas denkt, net zoals wij, dat het beter is als de vergunninghouders niet allemaal op een plek bij elkaar wonen. We denken dan vooral dat ze veel met elkaar gaan optrekken. We vinden dit geen goed idee. Humanitas en de gemeente vinden dat het belangrijk is voor de vergunninghouders dat ze in contact komen met Nederlandse burgers.

Waarom vindt u dit belangrijk?

Wij vinden het belangrijk dat de vergunninghouders in contact komen met de Nederlandse normen, waarden en cultuur. Door contact te hebben met Nederlandse burgers kunnen ze veel leren denken we. Wij denken dat dit de integratie op een goede manier kan bevorderen.

Nou, over integratie gesproken, wat is uw integratiebeleid voor vergunninghouders?

Er zijn veel verschillende dingen die worden gedaan. Zo zijn er bijvoorbeeld vergunninghouders die hebben inburgeringsplicht, we bieden hen maatschappelijke begeleiding aan. Dit wordt uitgevoerd door Humanitas. Verder streven we ernaar bij alle nieuwe vergunninghouders een assessment af te nemen om wensen, mogelijkheden en talenten van een vergunninghouder in beeld te brengen. Op basis van het assessment maken we samen met de vergunninghouder een individueel trajectplan. Daarbij zetten we erop in dat elke vergunninghouder, naast of bovenop de inburgering 'iets' op het gebied van activering doet of krijgt aangeboden. Dat 'iets' kan van alles zijn: volgen van onderwijs, extra taallessen, werk, een werkervaringsplaats, vrijwilligerswerk. Dit hele pakket, van assessment tot activering wordt georganiseerd vanuit het coördinatiepunt vergunninghouders "Thuis in 050" van de gemeente Groningen.

U heeft het over begeleiding dat wordt aangeboden, kunt u uitleggen wat dit precies inhoudt?

Nou de maatschappelijk begeleiding die wordt aangeboden is onder andere hulp op praktisch gebied, hulp bij het vinden van een woning. Maar ook ondersteuning bij de integratie en participatie in de samenleving.

Wat denkt u dat belangrijk is om de integratie te bevorderen, welke factoren dragen hieraan bij?

Nou, ik denk dat zoals eerdergenoemd de normen en waarden en de Nederlandse cultuur gewoon heel belangrijk zijn. Omdat we dit zo belangrijk vinden, is het net zo belangrijk dat er

contact ontstaat tussen de vergunninghouders en de Nederlandse inwoners. De vergunninghouders kunnen veel van de Nederlanders leren, maar ook andersom. Het is een mooie kans ook voor de mede inwoners om andere culturen te leren kennen.

Daarnaast is het natuurlijk belangrijk dat de vergunninghouders een baan vinden. Voor hunzelf is dat vooral belangrijk. Ze hebben dan wat omhanden en zijn dan ook niet afhankelijk van uitkeringen. Wij denken dat ze dit ook een stukje zelfvertrouwen geeft. We vinden het belangrijk dat hun netwerk wordt uitgebreid en dat ze zich hier ook echt thuis gaan voelen.

Zou u een cijfer kunnen geven aan de mate van integratie in de gemeente Groningen, zeg maar tot hoeverre de meeste vergunninghouders op dit moment zijn geïntegreerd? Een cijfer op de schaal van 1 tot 5.

Pfoe, Ik durf daar eigenlijk geen cijfer voor te geven. Maar ik denk dat ik dan in het midden uitkom. Het verschilt namelijk heel erg per persoon denk ik.

Als het goed is heeft iedereen woonruimte en een inkomen om in het levensonderhoud te voorzien. Dus zo bezien is er wel sprake van integratie. Ik denk ook dat je wel kunt zeggen dat het overgrote deel van de vergunninghouders wel bezig is te integreren.

Anderzijds is een erg groot deel van de vergunninghouders afhankelijk van een uitkering, ze zijn dus niet financieel zelfredzaam. En heeft maar een klein deel betaald werk. Dus op de sociaal-economische meetlat is de mate van integratie nog niet zo geslaagd.

Ik denk wel dat er genoeg organisaties in Groningen zijn gevestigd die vergunninghouders op sociaal vlak helpen te integreren. Dus dit gaat wel de goede kant op.

Denkt u dat integratie ook wel een niet lukt?

Ja dat denk ik zeker. Ik gaf net al aan dat het per persoon heel erg verschilt. Veel vergunninghouders blijven dus voortleven op een uitkering, dit is nog echt wel een ding waar we van af willen. Ik denk dat ook wilskracht mee speelt, sommige mensen hebben gewoon niet de behoefte om te integreren.

Oke.. Wat is volgens u de relatie tussen de soort huisvesting en de mate van integratie van vergunninghouders? Heeft de huisvesting juist invloed op de mate van integratie of is het andersom? Of is er volgens u niet echt een relatie?

Passende huisvesting lijkt me een noodzakelijke voorwaarde om mee te kunnen doen in Nederland. Sommigen redden het vervolgens zelf, anderen, bijvoorbeeld jongeren die nog maar kort in Nederland zijn, hebben misschien een vorm van begeleid wonen nodig. De ambulante begeleiding werkt dan ondersteunend in de richting van de integratie. Ook gemengd wonen bijvoorbeeld in een studentencomplex kan het proces van integratie wel ondersteunen.

E. Coding tree Atlas

